

Jó Pajtás

2018. I. 18.

72. évf., 1. szám

*Sőregi Anna és Komáromi Kristóf,
a Fölszállott a páva 2017. évi ünnepeltjei*

**Tiszaszentmiklósi képes
beszámoló
42. sakkturnánkról**

**Mi fán terem
a pirotechnika?**

**Mi újság
a Futrinka utcában
és más csodák**

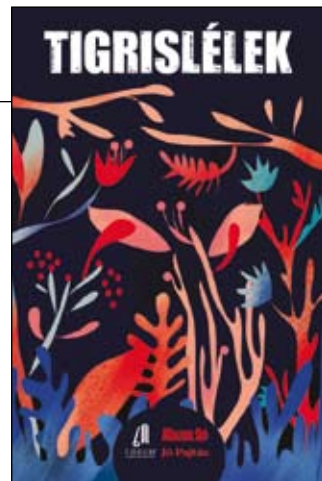
A JÓ PAJTÁS HÉT ÉVTIZEDE

Tigrislélek a jubileumunkra

Hetvenedik születésnapját ünnepelte tavaly a Jó Pajtás, s az esztendő egyfajta lezárása volt a december 20-án megrendezett Magyar Szó-ünnepség, ugyanis a Magyar Szó napilap ekkor jegyezte 73., a Jó Pajtás a 70., a lapunkat nyomtató Forum Nyomda pedig a 60. születésnapját. A közös ünnepségen sokan megjegyezték, hogy nincs olyan magyar tannyelvű általános iskolát végzett vajdasági diák, aki ne vette volna kézbe gyermeklapunkat, akik közül sokan épp a Jó Pajtásnak köszönhetően váltak olvasóvá. Lapunk hét évtizeden át tájékoztat, tanít, nevel, szórakoztat, és reméljük így lesz a jövőben is: lesznek olvasók, és lesz újság is!

Nem hallgathatjuk el, hogy a hét évtized alatt sok-sok verseny, író-olvasó találkozó, riportút és nem utolsósorban kiadvány kísérte a szerkesztőség munkáját. Emlékeztet a Száz

szép vers, a Tücsökgzene, a Messzike, az Érik a mese, az Ezüsttulipán... Ezt a szép „sorozatot” szeretnénk volna gazdagítani, és a Magyar Szó Kft., valamint a Forum Könyvkiadó Intézet közös gondozásában egy új kötetet tettünk le az asztalra **Tigrislélek** címmel, hogy egy maradandó emlékekkel, egy novellaantológiával ünnepeljük meg jubileumunkat. A kötetet jövő heti számunkban mutatjuk be, addig azonban elmondjuk: kiadványunk válogatást ad a vajdasági magyar prózairadalomból, a válogatást **dr. Hózsá Éva** végezte, szerkesztette **Sági Varga Kinga**, műszaki szerkesztő: **Csernik Előd**, az illusztrációkat pedig **Bicskei Anikó** készítette. Megjelenését a **Tartományi Művelődésügyi, Tájékoztatói és Vallásügyi Titkárság**, a **Bethlen Gábor Alap**, valamint a **Magyar Nemzeti Tanács** támogatta.

Új kötetünk, a **Tigrislélek** már elhagyta a nyomdát

Köszönjük a sok-sok karácsonyi és újévi, valamint a jubileumunkra küldött jókívánságot olvasóinknak, a tanároknak és a szülőknak, **MINDEN BARÁTUNKNAK!** Külön hálával tartozunk a **szabadkai J. J. Zmaj**, és **Đuro Salaj**, a **csantavéri Hunyadi János**, a **szajáni Móra Károly iskola** közösségének, valamint a **Vajdasági Magyar Cserkészszövetségnek** és a **topolyai Szivárvány Szakkör** tagjainak, vezetőjünknek, **Németh Annának** az egyedileg kidolgozott, csodaszép képeslapért, nem kevésbé az **őbecsei Petőfi Sándor Általános Iskola** Figyelő című diákújsága kistudósítóinak és **Szűcs Budai Engelbert** magyartanárnak az ünnepi jókívánságaiért. Még inkább köszönjük azt az alkalmi költeményt, mellyel az őbecsei petőfis kistudósítók lapunkat és bennünket köszöntöttek a Jó Pajtás fennállásának 70. évfordulója alkalmából. Az élvezetes sorokat megosztjuk olvasóinkkal:

Azt kívánjuk 70. születése napján:
Legyen áldás minden lapja számán,
Szerkesztőit reggel-este boldogság köszöntse,
Munkájuk gyümölcsét Isten tekintete kövesse!
Így legyen!

N-a

Fotó: Ótos András

A bácsfeketehegyi tamburások is felléptek jubileumi ünnepségünkön

CÍMOLDALI KÉPÜNKÖZ

Fölszállott Anna pávája

A Duna Televízió jóvoltából az elmúlt hónapokban ismét egy páva rendkívüli színvonalával színnyosan sok tévénézőt nyert meg a hagyományápolás e fajtájának, „az ügynek”, hiszen tánc kultúránk és népi dallamaink legjavát mutatja be, modern tévés eszközökkel találva bizonyítja, hogy a több száz éves értékeknek helye van 21. századi életünkben is.

Az énekes szólisták és énekegyüttesek kategóriában a zentai **Sőregi Anna** népdalénekesnek és kísérőjének, **Komáromi Kristófnak** különösen szurkoltunk. Az sem baj, hogy a döntőben a Pendely Énekegyüttes mögött maradtak, mert a döntőig vezető úton Anna és kísérője a szó igaz értelmében megcsillogtatta tehetségét, és kiváló élményben részesített bennünket. Büszkéek lehetünk rájuk!

Anna a zenei alapképzés elvégzése után a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Akadémiára iratkozott, népzene elmélet – népi ének szakon tanul. Sokat gondolkodott már korábban is azon, hogy jelentkezik a versenyre, amit az indított el, hogy egy tánc ház alkalmával találkozott Komáromi Kristóffal, és úgy döntöttek, hogy ketten megpróbálják. A tatabányai válogatóra nem készültek sokat, mégis jól sikerült a fellépésük. Később tanúi lehettünk annak, hogyan meneteltek egészen a döntőig.

Ady Endre

Fölszállott a páva

„Fölszállott a páva a vármegye-házra,
Sok szegény legénynek szabadulására.”

Kényes, büszke pávák, Nap-szédítő tollak,
Hírrel hirdessétek: másképpen lesz holnap.
Másképpen lesz holnap, másképpen lesz végre,
Új arcok, új szemek kacagnak az égre.
Új szelek nyögetik az ős, magyar fákat,
Várjuk már, várjuk az új magyar csodákat.
Vagy bolondok vagyunk s elveszünk egy szálig,
Vagy ez a mi hitünk valóságra válik.
Új lángok, új hitek, új kohók, új szentek,
Vagy vagytok, vagy ismét semmi ködbe mentek.
Vagy láng csap az ódon, vad vármegye-házra,
Vagy itt ül a lelkünk tovább leigázva.
Vagy lesz új értelmük a magyar igéknek,
Vagy marad régiben a bús, magyar élet.
„Fölszállott a páva a vármegye-házra,
Sok szegény legénynek szabadulására.”

Walter Crane:
A páva

42. Jó Pajtás Kupa, Tiszaszentmiklós

A jövő sakknemzedékének tornája

**Leánybajnok a fiúk mezőnyében – Még sohasem sakkoztak ilyen jól az alsósok –
A bánáti lányok nagy napja – Az újvidéki Kosta Trifković iskola folytatta sikersorozatát –
A tiszaszentmiklósi mintaiskola volt a házigazda**

A verseny házigazdája a tiszaszentmiklósi Dr. Tihomir Ostojić iskola volt, amely első ránézésre azt a benyomást kelti, hogy ilyen nincs! Mindenütt Rend! (így, nagybetűsen és felkiáltva.) Erről máskor bővebben. Bevezetőül annyit, hogy az iskola személyzete – a mindenre odafigyelő Antonije Cicmil igazgatótól a tanárokg, a takarítókig és az ezermester gondnokokig – a sakkverseny gördülékeny lebonyolításán dolgozott. A tanulók tartalmas, látványos és élvezetes programja után az igazgató rövid iskolabemutatója és köszöntője következett, majd Nagy Magdolna, a Jó Pajtás főszerkesztőjének üdvözlő szavai után az iskolaigazgató megtette a kezdőlépést, és elkezdődött a verseny.

A hatvan-egynéhány fiú és a harminc-egynéhány lány hétfordulós svájci rendszerben versenyzett, minden játékos húszperces gondolkodási idővel rendelkezett játszmányként. Már régóta így megy ez a verseny, azzal a kikötéssel, hogy a csapatagok egymás között nem játszhatnak.

Ahogy a csapatok a helyszínre szállingóztak, egyre világosabbá vált, hogy nemzedékváltás történt, a korábbi ismert arcok megfoghatók, sok volt az új és igen fiatal versenyző. Amikor azonban elkezdődött a verseny, hamar

kiderült, hogy ezek a kis gyerekek jól tudnak sakkozni.

Szembetűnt az is, hogy a nagykikindai Marijana Bilić a fiúk versenyében ült asztalhoz. A lányok mezőnyét gyengének tartotta, ezért erős ellenfelek után kutatva a fiúk között kötött ki. Marijana valamennyi ellenfelét simán legyőzte, és fölényesen diadalmaskodott. Versenyünk történetében – legalábbis amióta a most érvényes szabályok szerint zajlik – ritkán fordult elő, hogy bármelyik fiú hét győzelemből álló sorozatot hozzon tető alá, ez most egy ifjú hölgynek sikerült.

Bilić kimaradása miatt a lányok versenyében rendkívül kiegyensúlyozott verseny alakult ki, amely az utolsó fordulóg izgalmas maradt. Ekkor még úgy tűnt, hogy a hagyományosan jól szereplő csúrogiak ez alkalommal is diadalmaskodnak, hiszen mindhárom versenyzőjük a tornagyőzelem esélyeseként ült asztalhoz az utolsó fordulóban. A csapatelsőséghez azonban győzniük is kellett volna, a bánáti lányok azonban ezt nem engedték meg. Az egy év kihagyás után ismét versenybe szálló magyarcsernye Nagy Anita, valamint a törökbecsei Bojana Radivojević is győzni tudott ellenük. Egyéni bajnok Nagy Anita, a csapatversenyt a törökbecsei Miloje Čiplic iskola nyerte.

A fiúk versenye Marijana Bilić pazar játékának árnyékában zajlott, ezért a szurkolók nem

**Nagy Magdolna és Antonije Cicmil
megnyitják a tornát**

figyelték fel a surranásávr. Történt ugyanis, hogy az újvidéki Kosta Trifković iskola Ljubiša Kuzmanović által vezetett, alaposan felfiatalt csapat látványos sikerek és kisiklások nélkül araszolgatva haladt a győzelem felé. Legsikeresebb versenyzőjük 5 pontot gyűjtött, a többiek egyaránt 4,5-et. Fél ponttal előzték meg a zentai Stevan Sremac iskola első csapatát, amely mögött ugyancsak félpontos lemaradással a csúrogiak következtek.

**Marijana Bilić (jobbról) valamennyi
ellenfelét legyőzte**

Kezdődik az utolsó forduló

Tóth Dominik és Kincses Kristóf

Látványos mutatványokkal ötvözt a táncos összeállítás

A csinos lányok szirtakít adtak elő

A bajnokok és a dobogósok Brindza István és Marija Šoklovački bírókkal

Nagy Anita

A sakkversenyünkön rendszerint felbukkannak kirobbanó tehetségek, néha már aprócska gyerekek bizonyítják rátermettségüket. A torna dokumentációjában felbukkan egy hatéves kislány neve, akit annak idején a verseny történetének legfiatalabbjaként jegyeztek, játékeredménye azonban nem hagyott abban maradandó nyomot. A Tiszaszentmiklóson a zentaiak második csapatában játszó hat és fél éves Kincses Kristóf teljesítménye azonban helyet követel magának a verseny történetében. Hét játszmából öt pontot gyűjtve az alsósok versenyében a negyedik helyet szerezte meg. A fiatalságról szól, hogy a fiúk mezőnyében hat pontot gyűjtő hódási Mihajlo Dombrovski még csak tízéves, Ljubiša Kuzmanović nyolc tanítványa közül pedig hatan alsósok... A jövő sakknemzedékének tornája volt a tiszaszentmiklósi.

Ismét beigazolódott, hogy azok az iskolák halmozzák a sikereket, amelyekben rendszeres

a sakkoktatás, ahol van sakkoktató, és ahol az iskola vezetősége tisztában van azzal, hogy ez a játék felér egy tantárggyal. A tornát, mint annyiszor korábban, Brindza István nemzetközi bíró és képzett segítőitársai bonyolították le.

A házigazda Dr. Tihomir Ostojić iskoláról még egyszer elmondjuk – az ilyesmit ismételtetni kell! –, hogy ott a rend állandó jelleggel uralkodik, és nem a rendezvény tiszteletére rögtönöztek. Semmi sem kopott, semmi sem töredezett, minden ápolat és gondozott, graffiti sehol. Ez egy mintaiskola.

Buzás Mihály

Fotó: Nagy Magdolna

Eredmények

Lányok, csapat: 1. Miloje Čiplić (Törökbecse), 2. Đura Jakšić (Csúrog), 3. Kosta Trifković (Újvidék), 4. Dr. Tihomir Ostojić (Tiszaszentmiklós), 5. Vuk Karadžić (Bajmok); **egyéni, felsősök:** 1. Nagy Anita (Magyarcsérnye), 2. Bojana Radivojević (Törökbecse), 3. Marijana Krminac (Csúrog), 4. Anđela Radomir (Csúrog), 5. Tara Šijan (Törökbecse); **alsósok:** 1. Ana Tepić (K. T., Újvidék), 2. Lea Felbab (K. T., Újvidék), 3. Milica Mijatović (Tiszaszentmiklós), 4. Jelena Grbin (Tiszaszentmiklós), 5. Sara Bučkoš (K. T., Újvidék). **Fiúk, csapat:** 1. Kosta Trifković (Újvidék), 2. Stevan Sremac I. (Zenta), 3. Đura Jakšić (Csúrog), 4. Dr. Tihomir Ostojić (Tiszaszentmiklós), 5. Stevan Sremac II. (Zenta); **egyéni, felsősök:** 1. Marijana Bilić (Nagykikinda), 2. Ivan Berenić (Csúrog), 3. Jovan Radaković (Tiszaszentmiklós), 4. Tóth Dominik (Tiszaszentmiklós), 5. Danilo Rajkov (Törökbecse); **alsósok:** 1. Mihajlo Dombrovski (Hódás), 2. Marko Sabo (Zenta), 3. Vukašin Orlić (K. T., Újvidék), 4. Kincses Kristóf (Zenta), 5. Strahinja Janjić (Belcsény); **csapatverseny, összesített:** Kosta Trifković (Újvidék).

Az újvidéki Kosta Trifković iskola csapata Ljubiša Kuzmanović sakkoktatóval

Magyarul is, szerbül is jól megy a szavalás

Balog Eléna nyolcadikos, tesója, **Balog Teodóra** hetedikes. Mindketten az óbecsei Zdravko Gložanski iskola tanulói, a tolerancianapi szavalóverseny első helyezettjei. A megmérettetésen a magyar tannyelvű osztályba járók szerb, a szerb tannyelvű osztályba járók pedig magyar nyelven szavaltak. Összesen nyolcvan.

Sok helyen láttam már őket szavalni, nemcsak szerb, hanem magyar nyelven is, valamint a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör modern táncsoportjában táncolni.

Eléna és Teodóra találkozónkra elhozta a festményt is, amit a kultúrkör Szivárvány festőcsoportjának tagjai készítettek az első helyezettnek, jutalmul. Először arról kérdeztem őket, hogy ki szeretettette meg velük a verseket.

Eléna: Anyukám szeretettette meg velem a verseket, ugyanis diákkorában ő is szeretett szavalni, mesét mondani... Kis korunkban sok verset olvasott nekünk, s biztatott bennünket, hogy szavaljunk. Az első szereplésem a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör anyák napi szavalóversenyén igen jól sikerült, első lettem.

Teodóra: Igen, nekem is sokat olvasott anyukám, s valójában ő szeretettette meg velem is a verseket, a szavalást. Én is részt vettem a kultúrkör anyák napi szavalóversenyén...

Ki ajánlotta ezt a verset, amit szavaltatok?

E.: A szerbtanárnőnk, **Alisa Bajić** ajánlata Miloš Stojanović: Još večeras című versét mondtam. Nekem is tetszik, mert szerelmes, s ez közel áll hozzám.

T.: Mivel a tanárnő is kedveli Miroslav Antić verseit, így ő ajánlotta, hogy a Volim te dok postojš című szerelmes verset szavaljam. Én is kedvelem a szerelmes verseket, azért is tudtam olyan szépen elmondani.

Jól beszéltek a szerb nyelvet...

– Már óvodás korunk óta tanuljuk e nyelvet, ugyanis vegyes csoportba jártunk, ahol már kis korunkban megtanultunk szerbül. Meg sokat tanultunk játszás közben a szomszéd gyerekektől.

Milyen versenyen vettetek részt eddig?

E.: Nemcsak szavalóversenyre készültem, tavaly ott voltam a kémia-, a fizika-, s a szerb nyelvtanversenyen is, s második lettem. A szerbtanárnő készített föl rá.

Aki ilyen szép eredményt ér el, biztos nagyon szeretheti a verseket. Olvasni?

E.: Én szeretek olvasni is, tetszett a Légy jó mindhalálig, de a krimiket is kedvelem. Járok a könyvtárba. Megnézem Facebookon, milyen könyvek tetszenek a hasonló korú lányoknak, s azt kérem a könyvtárban. Ha nincs bent, elolvasom az interneten.

T.: Nemigen olvasok, jobban szeretek színészkedni. Elénával tagjai vagyunk a színjátszó csoportnak, ahol szerb nyelven adunk elő különféle verseket, mutatunk be humoros előadásokat. Tavaly például Miroslav Antić szerelmes verseiből adtunk elő egy csokorra valót. Egész évben gyakoroltuk, s év végén előadtuk. Eljöttek a magyar tagozatról a diákok, meg a szülők, nagyszülők...

A kultúrkör modern táncsoportjában is táncoltatok.

E.: Igen, négyéves korom óta táncoltam, de kilencévi táncolás után abbahagytam. Nem azért, mert nem szerettem, hanem hogy több időm legyen tanulni. Nyolcadikos vagyok, s terveim vannak: jó tanuló akarok idén is lenni, mert az egészségügyi középiskolába szeretnék iratkozni, orvos szeretnék lenni.

T.: Én másfél évig táncoltam is, meg sportoltam is, s végül a röplabda mellett dön-

töttem. Nekem is vannak terveim: fodrász leszek...

Hobbi?

E.: Nekem is a hobbim az olvasás. Néha azért eljárak focizni...

T.: Nekem meg az okostelefonozás. Szeretek játszani, zenét letölteni.

Alisa Bajić tanárnő környezetnyelvként tanítja a szerb nyelvet, így vélekedik:

– Mindketten nagyon szorgalmas, kitűnő tanulók, már ötödikes korukban nagyon jól beszéltek szerbül. Azóta foglalkozom velük. A színjátszó csoportomnak lelkes tagjai, minden föllépésen szerepelnek. Ha szavalóversenyre készítem föl őket, mindig az egyéniségüknek megfelelő verseket választunk. Büszke vagyok rájuk, mert nemcsak ezen a tolerancianapi szavalóversenyen bizonyítottak, hanem Elena tavaly ott volt a köztársasági szerb nyelvi versenyen is, ahol második lett. Év végén föllépünk, s erre az előadásra meghívjuk a magyar osztályok tanulóit, a szülőket, a nagyszülőket. Élmény velük dolgozni, meg is van az eredmény. Eléna tavaly is első lett ezen a szavalóversenyen.

Koncz Erzsébet

A hunyadisok karácsonyi ünnepsége

Már az új esztendőben járunk, de a karácsonyi ünnepség még eleve-nen él emlékezetünkben.

Pénteken, december 22-én a Hunyadi János Általános Iskola lelkes diákserege bevonult falunk templomába, hogy egy csodás műsorral örvendeztesse meg a falubelieket. Az ünnepi előadásban képviseltette magát az iskola apraja-nagyja, az alsósoktól egészen a „nagy” nyolcadikosokig. **Kecsenovics Szabó Dóra**, iskolánk igazgatónője ünnepi beszéddel köszöntötte az egybegyűlteket. Az alkalomhoz méltóan a szeretet és a megbékélés fontosságára hívta fel a figyelmet. A továbbiakban karácsonyi verseket és történeteket hallhattak a megjelentek, majd az iskolakórus, illetve a Vox Angelika kórus szebbnél-szebb karácsonyi dalokat énekelt – a hallgatóság nagy örömeire. A hittanok egy csoportja megható jelenetet adott elő, könnyet csalva ezzel sokak szemébe.

Az ünnepségen sor került a Kalandozás Mikulásországban elnevezésű irodalmi és képzőművészeti pályázat díjkiosztójára is. Nagyon kreatív és szép munkák születtek. Végezetül Utcai Róbert atya beszélt a szeretet erejéről ebben az örömteljes időszakban.

K.T.

A Városi Könyvtárban

Egy szerdai napon a Városi Könyvtárban jártunk egy vándorkiállítást megnézni Janikovszky Éváról.

Heléna várt minket a terem-ben. Janikovszky Éváról mesélt. Megtudtuk, hogy Éva néni 1926-ban született Szegeden és 2003-ban halt meg Budapesten. Egy fia van. Az író nő rengeteg gyermek-könyvet írt. Írógéppel írt, aminek az volt a neve, hogy Mercédesz. Könyveit 35 nyelvre fordították le. A könyveiből rajzfilmeket illetve filmeket készítettek. Volt pár könyve, amit kézbe is vehettünk, átlapozhattuk. Ezek: Kire ütött ez a gyerek? Bertalan és Barnabás, Már óvodás vagyok, Az égig érő fű, Örülj, hogy lány!, Örülj, hogy fiú! Megnézhettük a

naplóját is. Egy nagy füzetbe induláskor mindenki aláírt.

Szakáll Hargita, Noszkovity Emili, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Az első félév utolsó tanítási napján nagyon kedves budapesti vendégek jártak nálunk, s tették szebbé az ünnepre hangolódást. A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium az Emberi Erőforrások Minisztériumával és a Földművelődésügyi Minisztériummal közösen hirdette meg 2017 tavaszán az Európai Mobilitási Hét nemzetközi eseménysorozatához kapcsolódó kreatív pályázatát. Az értékes díjakat már szeptemberben átvehették a sikeres pályázók (osztályunkból **Kávai Renáta** és **Szakáll Hargita**) Budapesten, most pedig Mészáros Imre emléklapokat és naptárakat osztott ki. A 2018. évre készült fali- és asztali naptárba a legjobb alkotásokból került bele jónéhány. Osztályunkból **Szakáll Hargitáé**, az EmArt műhelyből pedig **Stefan Uzelacé**. Csoportkép is készült emlékül.

A szabadkai J. J. Zmaj iskola 4. c osztálya

Angyalkák a Nép körben

December 20-án a Nép körben voltunk foglalkozáson. Először beszélgettünk a karácsonyról, a karácsonyi szokásokról, majd asztalhoz ültünk és angyalkákat készítettünk kukoricacsuhéból. A csuhét langyos vízbe mártottuk, így könnyebb vele dolgozni. Először a fejét és a testét formáltuk meg, majd a szoknyáját és a szárnyát. Végül madzagot kötöttünk a nyakára, hogy rá tudjuk akasztani a karácsonyfára. Amikor mindenki kész lett, kiállítottuk az angyalokat. Mindenkié nagyon szép

lett. A tansci nagyon megdicsért minket, hogy ilyen szépen elkészítettük az angyalokat.

Gabriel Tímea, Kávai Renáta, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Húsz év múlva

Egy szép napsütéses nyári napon férjemmel és két gyermekemmel sétáltunk az állatkertben.

Egyszer csak egy család jött velünk szembe, ahol az anyuka nagyon ismerős volt, de nem mertem megszólítani, mert nem emlékeztem, honnan is ismerem. Tovább mentünk, később újra láttam őket, jobban megnéztem, ekkor eszem jutott, hogy egy általános iskolai barátnőm az, és megszólítottam:

– Szia, Fruzi! Te vagy az? Meg sem ismertelek!

– Nagyon megváltoztál te is – válaszolta.

– Ha ráértek, beülhetünk egy fagyizóba. A gyerekek addig játszanak, mi pedig beszélgetünk egy jót – ajánlottam fel.

– Persze, hogy ráérünk. Gyereünk! – ujjongott a barátnőm.

Leültünk, megrendeltük az italt és a fagyit, a gyerekek pedig a játszótéren játszottak.

– És mi történt veled a sulis óta? – kérdezte.

– Befejeztem a gimnáziumot, azután a tanítóképző főiskolát és most a helyi iskolában tanítok. Te hol dolgozol?

– Rajzfilmeket tervezek, és hobbiként festményeket készítek, amiket eladok. Közben nagyon jól megtanultam angolul, és már Londonban is dolgoztam. Hol ismerted meg a férjed? Gyerekeid? – kérdezte.

– Húszéves voltam, mikor egy baráti társaságon keresztül megismertekdünk, elkezdtünk beszélgetni, és hát így hozta a sors. Huszonhat évesen megkérte a kezem és összeházasodtunk, később született két gyönyörű kislányom, Bogi és Ella. Te is mesélj magadról!

– Én egy szórakozóhelyen ismertem meg a férjemet, és huszonnyolc évesen feleség lettem. Később lett egy kislányom is, Flóra. Cseréljünk telefonszámot, és tartsuk majd a kapcsolatot! – ajánlotta Fruzi.

– Igen, ez jó ötlet! Emlékszel? Általános iskolában hosszú, barna hajad volt, most pedig rövid és vörös, meg magasabb és vékonyabb is vagy.

– Te is nagyon más lettél! – mondta Fruzi.

– Nagyon nyűgösek és fáradtak a gyerekek, lassan már indulunk.

– Igen, mi is megyünk, hosszú nap volt! – válaszolta.

– Örülök, hogy találkoztunk, keresni foglak. Sziasztok!

– Én is. Minden jól! Szia! – kiáltotta Fruzi.

Mindketten elindultunk más irányba.

Nagyon érdekes volt 20 év múltán újra látni egykori osztálytársam, és ezentúl többen fogunk beszélgetni, mert rájöttünk, hiányzunk egymás életéből.

Miklós Ditta, 8. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Kedvenc háziállatom (képzeltbeli riport)

A kedvenc háziállatom Mancsos, a kiskutyám. Vele készítettem riportot.

– Kedves Mancsos! Mit szeretsz csinálni?

– Ásni szeretek. Meg azt is kedvelem, mikor a gazdám elvisz sétálni. (Bár ez a tevékenység ritkán történik meg.)

– Mi a napirended?

– Reggel kilenc óra körül kelek, és este tizenegy körül szoktam aludni. Az ásás és a lazsálás egész nap megy.

– Miről szoktál álmodozni?

– Arról, hogy egy nap kapok egy hatalmas csontot, amit később elások. (Gazdi2 annak örülne, ha körülöttem beton lenne, mert azon nem bírok ásni.)

– Mit nem szeretsz gazdi1-ben és a gazdi2-ben? (A főnök egy én vagyok, a főnök2 az apukám.)

– Azt, hogyha valami rosszat csinálók, akkor lekiabálnak, és kapok egy jobbat.

– Néha kell is, hogy tudd a rendet. Szoktál kapni enni?

– Igen, bár van amikor kicsit később érkezik meg a kaja, erre való az ugatásom, hogy figyelmeztessem őket: – Haló! Éhes vagyok!

– Honnan jöttél?

– Egy közeli településről, azt hiszem... Moravicáról. Először, amikor ki nyitottam a szemem, anyut és a két fivéremet láttam, tesó1-et és tesó2-t.

– Első pillantásra furcsa volt a gazdád?

– Igen, egy dobozban voltam. Egy esős nap szállítottak el a Hajduk családjához. Nagyon megszerettek engem, és már jó két éve velük vagyok.

– Köszönöm, hogy válaszoltál a kérdéseimre. Szia(sztok)!

– Szívesen! (De ne felejt el megetetni...)

Hajduk Svetlana, 6. osztály, Október 18. iskola, Zentagunaras

Nemo kapitány társaságában voltam

Amikor megtudtam, hogy Nemo kapitány társaságában fogok lenni, nagyon megörültem. Tudtam, hogy rengeteg feledhetetlen kalandban leszek részem.

Nemo kapitány azt parancsolta, hogy találkozzunk azon a szigeten, amelyen építette a tengeralattjárót, egy embere jött el értem és ő vitt el a titkos szigetre. Besétáltunk a sziget közepére és ott várt minket a tengeralattjáró. Egy barlangrendszeren át tudtak bejönni a sziget közepén levő tóba. Amikor felszálltunk a hajóra, Nemo körbevezetett engem és elmondta a szabályokat. Az első állomás a szalon volt, egy óriási terem, ahol volt egy rettentően nagy könyvtár. Amikor a lépcsőn lejjebb mentünk, ott volt egy orgona és egy nagy étkezőasztal. Nemo odasétált a hajó falához és meghúzott egy kart. Elállt a lélegzetünk a látványtól. Két óriási ablak volt ott. Láttuk, ahogyan a halak, cápák és bálnák úszkálnak. Tovább indultunk, a gépház mutatta meg. Elmesélte, hogy minden alkatrész más és más országból érkezett, és még a gyártók sem tudták, hogy mire fog szolgálni. Harmadjára megmutatta a szobámat, ahol aludni fogok. Nagyon szép és tágas szoba volt, egy nagyon nagy ágygal és saját fürdővel. A második napon elmesélte, hogy a ruhák, cipők, minden az óceán élővilágából készül. Nemo megkérdezte tőlem:

– Akarsz jönni búvárkodni? Megnézzük a rég elsüllyedt hajókat.

– Igen, akarok menni – mondtam.

El is indultunk, valami elképesztő látvány tárult elénk, rögvest közelebb is úsztam megnézni. A búvárkodás után elmentem a könyvtárba olvasgatni egy kicsit, ott volt Kolumbusz Kristóf hajónaplója. Akkor én is elhatároztam, hogy egy naplót fogok vezetni utazásomról. A harmadik napon visszaindultunk a szigetre, ahol felszálltam. Én nem tudtam, hogy ez egy háromnapos utazás lesz. Ezért a naplomba nem is tudtam írni semmit. Amikor odaértünk a szigetre, Nemo azt kérdezte:

– Majd akarsz jönni megint a Nautiluszra?

Ignt mondtam a meghívásra és eldöntöttem, hogy majd a naplomat akkor kezdem írni.

Nagyon jól éreztem maga Nemo kapitánnyal a Nautilusz fedélzetén és már alig várom a következő kalandunkat az óceánon.

Szabolcsi Szabolcs, 6. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Csodavárás

Amikor beköszöntött az első fagyos reggel, mindjárt éreztem, hogy történik valami. A deres fű, a lábam alatt ropogó fagyos fűszálak, a vékony jég réteg a víztócsákon és a leheletfelhők a dermedt levegőben különleges érzéssel töltötték el. Ez a téli hangulat a karácsony közeledtére hívta fel a figyelmemet.

Amikor kicsi voltam, mindig nagyon vártam a téli ünnepeket, a Mikulást, a karácsonyt, mert nagyon szerettem ajándékokat kapni. Emlékszem rá, hogy sokszor alig tudtam elaludni az izgalomtól a nagy várakozásban. Gondolataimban hosszasan találgattam, hogy vajon mit fogok kapni. Nem emlékszem, hogy bármikor is elégedetlen lettem volna, mert mindennek

Segítettünk anyuknak

Takács Blanka, 2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarokizsa

Kedves Pajtások!

Decemberben igazán sok levelet hozott a postás, ennek hála bőven jutott írás januárra is. Figyelmetekbe ajánlom a Csodavárás és a Kerékpárral a városom körül című fogalmazásokat, ezek ugyanis a Temerini Magyar Pedagógusok Egyesülete I. Bori Imre novellairó pályázatának két nyertes munkája. Egyik az 5–6., a másik a 7–8. osztályos korosztály díjnyertes munkája lett. Örömmel fogadtuk a kezdeményezést, hiszen sok tehetséges tollforgató megcsillogtathatta képességeit. Az előttünk álló félév folyamán válogatunk még a pályázatra befutott sikeresebb munkák közül.

Várjuk az ehhez hasonló kezdeményezéseket, és mindenekfelett munkáitokat!

Nagy Magdolna

örültem. Legkedvesebbek voltak számomra a kisautók, amiből már végül egészen nagy gyűjteményem volt, de a plüssmackók is, amelyek sok-sok éven keresztül velem aludtak az ágyban.

Eljött a nap az én életemben is, amikor lehullt a lepel, és tovább már nem hittem a csodákban. Nem voltam túlságosan csalódott, mert hamarosan rájöttem, hogy az ajándékoknak akkor is örülünk, ha a szeretteinktől kapjuk, és hogy a karácsony nem csak az ajándékozásról szól, még ha része is annak. Kisiskolás koromban is örömet jelentett számomra, hogy az ünnepek körül több időt tölthettem együtt a szüleimmel és a testvéremmel. Együtt néztük a rajzfilmeket, filmeket, miközben jó volt odabújni hol apához, hol anyához. Amikor meguntuk a tévézést, társasjátékot játszottunk, sakkoztunk, kártyáztunk. A konyha illatai is az ünnepet jelezték. Emmával, a testvéremmel minden évben segítettünk anyunak a mézes süтик elkészítésében és díszítésében. Sok-sok óra telt el, míg a különböző alakú mézeskalácsokra kedvünk szerinti mintákat varázsoltunk, miközben szép karácsonyi dalokat hallgattunk. Kedvenc könyveinkről újra és újra elolvastuk a karácsony történetét. Nagy élvezettel díszítettük az ablakokat, ajtókat és persze a fenyőfát. Esténként még sétálni is elmentünk együtt, amikor megcsodáltuk a város földíszített központját, de még nagyobb volt az élmény, ha közben még hógolyózhattunk is.

Azóta sok minden megváltozott. A testvérem már négy éve Szegeden tanul. Ritkán találkozunk, mert a hétvégeken is sokszor ott marad, hogy a vizsgákra készüljön. Apa három váltásban dolgozik, és gyakran 12 órát van a gyárban. Így vele is keveset találkozom. Ha itthon van, akkor mindig van valami dolga. Anyu is csak rohan: hol az iskolába, hol a mamához, hol bevasárolni.

Karácsonykor mintha valóban csoda történne. Ilyenkor Emma is hazajön, és itthon van néhány napig. Ilyenkor van időnk elővenni a képes albumokat, hogy visszaemlékezzünk a régi időkre, maikor még kicsik voltunk. Anyuék mesélnek, hogy hogy is volt akkor, amin jókat nevetünk. Karácsonykor van időnk együtt ebédelni, ami egyébként nagyon ritka dolog. Mindenki akkor eszik, amikor érkezik. Ilyenkor van időnk elmenni a Varga mamához ebédre, amit nagyon szeretek, mert olyankor az unokatestvéremék is ott vannak.

Igazi télről álmodom

Varga Polyák Ákos, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Mama mindig nagyon finomakat főz. Igaz, hogy mindig ugyanazt, de mi ezt így szeretjük, és másként már nem is lenne jó.

Ilyenkor van időnk meghallgatni az Ádám mamám régi történeteit, amikor a gyerekkoráról mesél, arról, hogy milyen is volt az élete a második világháború befejezése után, amikor apa és minden nélkül maradt a családja. Mesél szomorú, de vidám dolgokról is.

Karácsonykor van időnk örülni annak, hogy együtt vagyunk. Ez valóban csoda.

Varga Balázs, 7. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Kerékpárral a városom körül

Egyik nap azt határoztam el, hogy kerékpárral körbeutazom kisvárosunkat. Arra voltam kíváncsi, milyen érdekességeket figyelhetek meg kerékpározás közben Temerinben.

A vásártér felé indultam. Sok szép emlék fűz ehhez a helyhez, például minden évben itt rendezik be búcsúkor a vidámparkot, itt tartják a babfesztyált és idén még a generációnk sportnapot is rendezett itt, ahol sok iskolatársammal még szorosabb barátságot kötöttünk. A vásártér mellett szerényen bújjuk meg a pumpaház, amely egész Temerint ellátja ivóvízzel. Elgondolkodtam, hogy ezeknek a pumpáknak mennyi erejükbe telik míg az ivóvíz kijut a telepre, vagy a négy-öt emeletes tömbházakba. Ebben az utcában óriási eperfák óvják a látványosságot, és teszik még különlegesebbé. Amint haladtam tovább, rádöbbsentem, hogy nem egyedül teszem a felfedező utat, ugyanis az égen madarak kísérték engem a kis délutáni utamon. A piactér felé haladva szebbnél szebb házakat csodálhattam meg. A piactérhez érve megfigyeltem a lelkes eladókat, akik a portékájukat árulják itt nap mint nap a megélhetésükért. Tovább haladva a központhoz értem, ahol a villanyrendőr piros lámpája állított meg. Körbenézve gyönyörű látvány tárult elém. A központunkat díszítő sok színes virág, a víg gyerekzsivajtól hangos játszótér, ami olyan emlékeket idézett fel bennem, amikor a szüleimmel vagy nagyszüleimmel itt töltöttük a meleg nyári délutánokat. Tovább haladva a kastélyhoz értem. Ez az épület számomra nagyon érdekes, fontos történelmi jelentősége van. Látszik, hogy régi építésű a kastély, nagyon régi-ek az ablakai, ajtói, de azért öröm arra gondolni, hogy ezt a régi kastélyt nem hagyták romba dőlni, hanem iskolává alakították. Ez a kastély napjainkban is több száz középiskolásnak nyújt lehetőséget különböző szakmák kitanulására. A kastélyt körülvevő park régen egy gróf kertje volt, amit a szorgos kertész ültetett, nevelt és rendezett. Úgy gondoltam, meg kell néznem közelebbről is. Amint bementem a parkba, szemem-szám elállt, mert akkora fák vettek körbe, amik legalább húsz-harminc méter magasak is lehetnek. Abba gondoltam bele, hogy hány évesek lehetnek ezek a fák és mennyit fáradozhatott értük a gróf kertésze, hogy rendbe tartsa őket. Kissé csalódott is voltam, mert vannak emberek, akik a szemetet a szemetes mellé dobják, és a park így tele volt, sajnos, szemetéssel. Szomorúan folytattam utam a parkban a tó felé. Amikor a tó melletti dombhoz értem, a régi emlékek jobb kedvre derítették. Eszembe jutottak az óvodáskori séták a parkban, amikor mindenki szeretett leszaladni a dombról. Ez után az iskolám felé folytattam utam. Útközben elhaladtam az egészségház előtt, ahol a sok szorgos orvos és ápoló arra törekszik, hogy Temerin lakosságán segítsen, ha betegséggel kell megküzdeni. Az egészségház szomszédságában helyezkedik el az óvoda, ami Temerin kisgyermekének második otthona. Óvodás koromban is mindig büszkén és boldogan léptem át ezt a kaput, ahol az ott dolgozó óvónők gondosan a szárnyuk alá vettek bennünket, amíg szüleink dolgoztak. Tovább haladva odaértem az iskolámhoz, ahova minden reggel jókedvűen érkezek. Szépnek tartom iskolámat, különösen az előtte lévő kert valamiért nagyon fontos számomra. Harmadik osztályos koromban ide ültettünk fát a tanító néni segítségével. Ez a fa azóta nagyot nőtt, és büszkén ékeskedik a kertben. Találunk itt még sok színes virágot, ezek még otthonosabbá teszik ezt a helyet. Amint nézelődtem, templomunk nagyharangja megkondult, mintha figyelmeztetni akart volna, hogy ne hagyjam ki őt sem semmiképpen Temerin látványosságaiból. Feltekintettem óriási tornyára, amint az órához értem, jött a következő figyelmeztetés, hogy ideje hazaindulnom, mert szüleim már biztos aggódnak értem. Nagyon siettem haza, és tudtam, hogy Temerinnek még sok érdekes látnivalója van, amit ez alkalommal nem tekinthettem meg. Szerintem Temerin nem lehet egy délután alatt bemutatni.

Örülök, hogy ilyen szép szülővárosom van, mint Temerin. Büszkén vállalom, hogy temerini vagyok, és ha kellene, városomat külföldi turistáknak is bemutatnám.

Majoros Krisztián, 5. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

A terv röviden és tömören a következőképpen néz ki: az amerikai űrügynökség a fénysebesség 10 százalékaival száguldó szondát indítana útnak, amelynek célállomása a tőlünk 4,2 fényévre található Alpha Centauri csillagrendszer. Ott egy bolygó körül keringési pályára állna és vizsgálná, van-e az életnek bármiféle nyoma a tanulmányozott planétán. A 2069-es időpont kiválasztásának nyilvánvalóan köze van az Apollo 11 sikeres holdra szállásának századik évfordulójához.

Ezzel a sebességgel nagyjából 100 évig tartana, míg a hozzánk legközelebb eső exobolygót (Naprendszeren kívüli bolygót) elérnénk. Sajnos az ehhez szükséges technológia napjainkban még nem áll rendelkezésre, a NASA is egyelőre csak elméleti szinten foglalkozik a kérdéssel. Maga a program egy olyan űrhajó küldését foglalná magába, amely képes egész bolygó feltérképezésére és a lehetséges fejlett, idegen technológia megtalálására (pél-

CSILLAGÁSZAT

Úti cél: az Alpha Centauri

dül mesterséges fények, építmények észlelése). A szonda elindítása után néhány évvel egy űrteszkópot küldenének utána, ami tá-

volról vizsgálná a kiszemelt bolygót, mintegy „előkészítve a terepet” a bolygókatató űreszköznek.

TECH-HÍREK

A telekomvilág már az 5G-re készül

A dél-koreai Busan adott otthont az ITU Telecom világtalálkozóknak december végén, ahol a legnagyobb iparági szereplők ültek össze megvitatni a legújabb digitális trendeket. A házigazdák bemutatták gazdag popkultúrájukat, és újításaitak igyekeztek népszerűsíteni – különös tekintettel az úgynevezett okosváros-technológiákra.

Láttunk közötti forgalmat monitorozó rendszert, amely figyelmezteti az autósokat a balesetekre. Volt irodákba való kibocsátás-figyelő rendszer, amely megmondja, mennyi üvegházi gáz kerül ki a légkörbe. Kórházi rendszer, amely valós időben követi a betegek állapotát, és információkat küld az orvosoknak. S olyan rendszer is, amely kikapcsolja a mobiltelefont, miközben átmegyünk az úton, így elvileg megakadályozza a baleseteket.

Nem csak a dél-koreaiak élvezik az okosváros-szolgáltatásokat. Svájc egyik vezető mobilszolgáltatója azt vizsgálja, hogyan lehet a celladataikat közlekedési dugók jelzésére használni.

A valódi okosvároshoz azonban ultra gyors adatforgalomra lesz szükség – ami 5G mobilhálózatot jelent. Az ITU-n azt jósolják, hogy ez váltást hoz majd a mindennapi életben is. Az előrejelzések szerint 2025-re a hálózatba kapcsolnak legalább kétszázmilliárd eszközt.

Ennek ellenére vagy ezzel együtt Dél-Korea rohamléptekkel halad a hálózatra kötött világ és az 5G felé: a téli olimpiát is a hiperkonnectivitás jegyében szervezik. Megpróbálják felépíteni a világ első 5G hálózatát, hogy az olimpiai játékok résztvevői és közönsége elsőként próbálhassa ki ezt a szolgáltatást.

Mit kezdünk az űrszeméttel?

Körülbelül 8000 tonna törmelék kering az űrben, nagyjából 29 000 darab 10 cm méretű, több mint egymillió darab pedig ennél is kisebb tárgy. Mindegyik veszélyt jelent, a legkisebb is, hiszen óriási sebességgel száguld, s ha egy másik testet vagy egy műholdat elér, felrobbanthatja azt. Minden évben 200 európai űrkutatási szakember találkozik az Európai Űrügynökség, az ESA hollandiai technológiai központjában, hogy megvitassák a fontos kérdéseket. Mint mondják, az űrszemét problémáját két módon lehet orvosolni: vagy meg kell szüntetni, vagy el kell távolítani a törmelékét.

Európában a mérnökök egy E-Deorbit nevű programon dolgoznak, melynek célja kideríteni, lehetséges-e egy ellenőrizetlen elem ártalmatlanítása. Robot és egy műholdas modell segít annak megállapításában, hogyan lehet megközelíteni egy-egy nagyobb darab űrszemetet. Az űrkutatás korai évtizedeiben még kevés figyelmet fordítottak az űrszemétre, ám ez ma már megkerülhetetlen probléma.

Számítógép által generált kép mutatja be a Föld körüli űrszemét elhelyezkedését

Fotó: AP

Csodás bíborvörös, skarlátvörös vagy élénkpiros árnyalatuk miatt könnyen fel-figyelünk a piros színű állatokra. Színük azonban gyakran arra figyelmeztet bennünket, hogy őrizzük meg a távolságot.

Piros bogarak

A katicabogarak és a liliombogarak a leggyakoribb piros rovarok: a katicabogarak általában pöttyösek, a liliombogarak nem. A liliombogár mindössze 5 mm hosszú, s bíborvörös kitinváznak köszönhetően alig tűnik ki környezetéből. Bármennyire is szép, a liliombogár a kertészek átkja: attól rettegnek, hogy ezek a bogarak megfertőzik a liliomokat.

Piros pókok

A piros pókok ördögi színe még inkább ijesztővé teszi őket. A hírhedt fekete özvegy például a hátán levő kísérteties vörös homokóra-alakú mintázattal figyelmezteti az embert a végzetes csípés veszélyére. Ugyanilyen tulajdonságokkal bírnak az ugyancsak félelmet keltő ausztráliai vöröshátú és tölcsérhálós pókok, amelyek szépek... amíg valakit meg nem csípnék.

Vörösfoltos góték

A vörösfoltos góték általában az Észak-Amerika keleti részén levő nedves, erdős területeken élnek. Ezeknek a kétélűtűeknek csupán egyetlen életszakaszuk vörös: a szárazföldi. Ez az érdekes teremtsé ebihal korában is, és érett korában is zöldes-barnás színű. Kis állatok, 12 cm hosszúra nőnek meg, de meglepően hosszú életűek: akár 15 évet is élhetnek! Érdekeségük, hogy a bőrük leválaszt egy káros anyagot, amikor megtámadják vagy megijeszítik őket.

Piros tengeri csillagok

A tengeri csillagok akár 40 karral is rendelkezhetnek. Minden színben megtalálhatóak, pirosban is. Furcsa állatok: nincs se vérük, se agyuk. Megvan viszont az a képességük, hogy újra tudják növesztetni az elvesztett karjaikat, és akár 35 évet is élhetnek természetes közegükben.

Piros Humboldt-kalmárok

Ezeket a nagy fejlábúakat „vörös ördögnek” is nevezik élénkpiros színük és harcias viselke-

Csodálatos piros állatok

désük miatt. Akár 2 méter hosszúra is megnőhetnek, és nagyon veszélyesek áldozataikra nézve. Ha úgy gondoltad, hogy a tengeri csillagok furák, akkor készülj fel a Humboldt-kalmárra: 3 szív, kék vér, aminek az alapja nem vas, hanem réz, és egy egyedi kommunikációs módszer, amellyel a bőrükben levő foszforeszkáló, fényki-bocsátó szerveiket használják.

Piros halak

A mélyvízben élő pokoli halászhaj egyike a piros színű fenéki halaknak. A sekély vizekben élő halak némelyikének is szembeötlő piros színe van. A kis, élénkpiros varangyhalat tartják az óceán legcsúnyább halának. Furcsán mozog a tenger fenekén, mozgása hasonlít a járásra.

Vörös nyílméregbékák

Ezek kis trópusi levelibékák, színük teljes egészében vagy részben élénkpiros. Erős mérget lövellnek ki, ha veszélyben vannak. Az esőerdők bennszülöttjei ezt saját bőrükön tapasztalták meg, később pedig a békák mérget nyílhegyeikre, lándzsáikra és légpuskájuk dárdáira kenték.

Piros kígyók

Vannak kígyók, amelyek részben vörösek, de csak néhány olyan van, amely elég piros ahhoz, hogy a neve is jelezze a színét. Az olyan vörös kígyók, mint a gabonasíkló, igencsak elterjedtek az Egyesült Államokban, és népszerű házi kedvencek.

Skarlát íbisz

A feltűnően színes skarlát íbiszek a Karib-tenger déli partjain és szigetein élnek, valamint Dél-Amerika trópusi szárazföldjein. Lefelé görbülő csőrüket és a szárnyaik fekete végeit leszámítva ezek a meglehetősen nagy, fára fészkelő madarak általában élénkpiros színűek tetőtől talpig. Meglepő ugyan, de a skarlát íbisz nem pirosan születik, és ha megvonják tőle kedvenc ételét, a vörös tarisznyarákot, akkor szürke és fehér színű marad.

Táncoló talpak

Nézted a Táncoló talpak című animációs filmet? Elég ránézni a kis totyogós pingvinre ahhoz, hogy azonnal mosolyra húzódjon a szád. Ezek a repülésre képtelen madarak az Antarktisz jégén, és az azt körülvevő fagyos vizekben élnek. Óriási madár a maga 1,2 méter magasságával. Körülbelül 45 kg a súlya. Vastag tollkabátot kapott – fekete-fehér színű, fehér az első része, fekete a hátsó része és a feje. A nyaka sárgás. A császárpingvin 40-szer nagyobb, mint a legkisebb pingvin, a kis kék (Audyprula minor). Repülni nem tudnak ugyan, de remek úszók. Az uszonyuk erőssé teszi őket a vízben. A császárpingvinek 565 méter mélyre képesek lemerülni – minden más madárnál mélyebbre –, és több mint 20 percig tudnak a víz alatt maradni.

Jelenleg körülbelül 200 000 pingvin él a természetben. Élettartamuk mintegy 20 év.

A szánkó

Kegyetlen hideg tél volt, azóta se tudok hozzáfoghatót. Fenéig befagyott a paták, a verebek megdermedve hullottak le a fákról, a háztetőről olyan vastag jégcsapok meredeztek, hogy kövel is alig bírtuk őket lehajigálni. Először a báránybőr sapkákat vagdostuk hozzájuk, de evvel nem sokra mentünk. A fülünk megfázott, a sapka a tetőn maradt, s ami a legnagyobb baj volt: a jégcsap se esett le.

Még jobban szerettünk a hóban játszani. Akkora hó volt, hogy alig látszottunk ki belőle, ástunk is benne akkora barlangokat, hogy akár a medvék királya ellakhatott volna bennük. Persze a medvének több esze volt, mint hogy hópalotában lakott volna. Nem is fagyott el se keze, se lába, mint nekünk.

Legkülönb mulatság mégis csak a szánkázás volt. Szomszédunkban lakott a bíró. A bíró csináltatott a fiainak olyan szánkót, hogy annál szebb még nem volt a világon. Még most is sokszor álmodom vele így tél idején. Kőrisfából volt a talpa, diófából a karja, az ülése lószőrvánkos, beterítve bársonyposztóval, a lábtakaróján bolyhos szőnyeg. Be volt festve az egész szép pirosra, tán a kötele is selyemből volt.

Megvolt a mesés szép szánkó, de nem volt, aki húzza. Nagy úr volt akkor Bíró Pali is, Bíró Gyuri is, mind a kettő csak húzatni akarta magát. Engem fogtak be, meg egy másik szegény gyereket, a Favágó Jánoskát.

– Egyszer ti húzzátok, máskor mi ülünk benne – biztattak a bíró fiai.

Bántuk is mi a csúfolódást, csakhogy hozzáférhettünk a szánkóhoz. Gyuri, Pali elnyújtózkodtak nagyurasan a puha ülésben, mi ketten nyakunkba akasztottuk a cifra istrángot, szél se érhetett a nyomunkba aztán. Meg se álltunk az ötödik fordulóig, ott is csak lélegzetet venni.

Így tartott ez egy hétig, hanem Favágó Jánoska már akkor olyan búsan lógatta a fejét, mint egy igazi ló. Meg is kérdezte tőle a kisebb gazdánk, a Bíró Pali, hogy tán kevesli az abrakot?

– Szeretnék már egyszer én is beleülni a szánkóba – motyogta félősen Jánoska –, csak egyetlenegyszer, csak egyik saroktól a másikig!

Bíró Gyuri nevetve csördítette meg fejünk fölött a pántlikás ostorát:

– Mást nem kívánnál, kis rongyos? Nem olyan gúnyához csinálták ezt a szánkót, mint a tied.

Pali még jobban rákiáltott:

– Örülj, hogy húzhatod. Gyi, Szellő, gyi Bogár!

Összenéztünk Jánoskával, s akkorát rántottunk a szánkón, hogy mind a két gazdánk kigurult a hóra. Olyat hemperedtek, hogy öröm volt nézni, ámbátor igyekeztünk elhordani az irhát. Hanem aztán megbántuk, amit tettünk. Másnap majd meghasadt a szívünk, mikor a bíró fiai elszánkáztak a ház előtt. Most már a Szabó Gergőék húzták őket. Ekkor énnekem egy gondolatom támadt:

– Jánoska, van egy hatosod?

– Volt tavaly, de labdát vettem rajta.

– Tudod mit, Jánoska? Ha neked is volna egy hatosod, nekem is, vennénk rajta szánkót. Másnapra kerítettünk pénzt. Én a Csacsadér vargától kaptam, mert segítettem neki kivinni a csizmákat a piacra, Jánoska meg eladta a labdáját meg a márvány golyóját meg a bicikliját a molnárinasnak. Délután lementünk a szenesboltba, vettünk a pénzünkön egy szenesládát. A ládát félig megraktuk szalmával, a fenékre szögeztünk két gyalult deszkát, kerítettünk egy ruhaszáritó kötelet, s azt ráerősítettük a láda két oldalára. Megvolt a szánkó.

Biz az nem egészen olyan volt, mint a bíró fiaié, de éppúgy csúszott. Az udvaron próbáltuk ki, mert az utcára szégyelltünk kimenni a másik szánkó miatt. Hanem az udvar kicsi volt.

Megegyeztünk, hogy kimegyünk a falu végére, ahol senki se lát. Közökön, zigzag utcákon bujkáltunk kifelé, hogy ne találkozzunk a bíró fiaival. Fújt a szél kegyetlen, sodorta a tetőkről az arcunkba a havat, de nem törődtünk vele. Csak arra gondoltunk, hogy milyen jó lesz szánkóba ülni.

Először Jánoska ül bele, én elhúrom a kis erdőig, ő meg engem vissza. Jaj, istenem, de jó lesz! Kiértünk a falu végére. Az utolsó ház a Kati nénié volt, az öreg koldusasszonyé. Rogyott kis szalmás kunyhó, se udvara, se kerítése. Most csupa hó és jégcsap az egész kunyhó, csupa dér

még az ajtókilincs is. A Kati néni kutyája, a szegény Morzsa, ott nyöszörgött a küszöbön.

– Megállj, Ferkó – mondja a Jánoska –, eresztük be ezt a szegény kutyát, mert megveszi idekint az isten hidege. Az öregasszony bizonyosan alszik. Belöktük az ajtót, a Morzsa csaholva szaladt előre. Kati néni ott gubbasztott a vackán, elkéült orcával, dideregve vékony kendőjében. Olyan hideg volt odabent, hogy még a tűzhely sarkait is kivirágotta a dér.

– Nem égett ebben a tűz, lelkeim, már három nap óta. Sem egy marék szalmám, sem egy gyújtat fám. Majd megfagyok, lelkeim – sóhajtozott az öregasszony. Jánoska rám nézett, én meg őrá. Előhúzta a sarokból a baltát, kiment, csattogott, pattogott odakint: fölágta tűzrevalónak a szánkót. Kisvártatva hatalmas tűz lobogott a kunyhóban. Égett a szánkó. A mi szánkónk, amelyikbe egyszer se ültünk bele. A szánkódarabok piros lángja hosszú csíkokban táncolt a falon, amely mintha sírt volna örömeiben, ahogy a dér leolvadt róla.

Az öreg koldusasszony orcája is szénesedni kezdett. Ahogy ránk vetette háládatos tekintetét, a mi szívünkben is valami melegség támadt. És egyszerre megsajnálta a gazdag bíró fiai, akik érzik, hogy milyen jólesik repülni a szánkón, de nem tudják, milyen jólesik jót tenni a szegényekkel.

Móra Ferenc

Szeptember 22.

Bálint Ágnes

Szeleburdi család

(Részletek)

Megbeszéltük a Radóval, hogy naplót fogunk írni, és majd ha öregek leszünk, jót derülünk rajta. Ezt a szót, hogy derülünk, a Radótól gyűjtöttem. Az ő papája nyelvész. A mamája meg színésznő, és ott-hon mindig szerepeket tanul. Ezért nálunk az osztályban Radónak van a leggazdagabb szókincse. De én már sokat loptam belőle. Radó majdnem mindig hosszúnadrágban jár. Anyu Jenőkének hívja, apu meg hámozott gilisztának. Radóval hosszasan tárgyaltunk arról, hogyan írjuk a naplót. Csak arról írunk-e bele, ami igazából megtörtént, vagy olyat is írunk bele – hogy érdekesebb legyen –, amiről csak olvastunk. És hogy csak a vásár- meg ünnepnapokról írjunk-e, amikor kirándulni szokott az ember, meg moziba menni. Végül is a Radó azt mondta, hogy a hétköznapiak érdekesek igazán, mert abból látszik, milyen egy család élete. És én elsősorban a családomról akarok naplót írni. Én is egyik tagja vagyok a családomnak.

(...)

Barika a kis húgom játéka, anyu varrta neki, mikor én még másodikba jártam. Valami régi báránybőr bundának a gallérjából varrta. Anyu nagyon szeret játékkalakat varrni, csak sohasem sikerül neki. Barika sem sikerült, már új korában rogygany volt a lába, és nem lát-szott rajta, hogy bárány akar lenni. De a kis húgom, a Picurka nagyon szereti. Soha nem megy sétálni Barika nélkül. Pedig Barika már csak olyan, mint egy lábtörő. Még olyanabb. Ahogy Picurka húzza maga után az utcán, a szőrébe beleakad minden villamosjegy meg almahéj. Apu már sokszor be akarta dobni

a szemébe, Picurka azonban nem engedi. Így hát csak kiporolják, és következő vasárnap megint mennek vele sétálni.

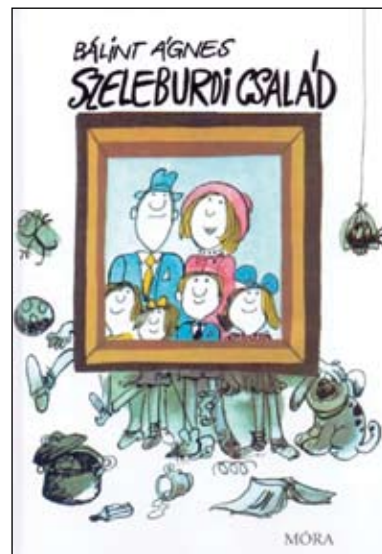
Azt szeretem a szüleimben, hogy nem kényesek. Más biztosan nem menne végig az utcán Barikával. De ők tudják, hogy Barika a gyerekük kedvenc játéka, és nem törődnek vele, ha mások azt hiszik, hogy Picurkának nincsenek rendes, pénzért vett játéka. Radó azt mondja, hogy az ilyen szülők sokat érnek. Ő például vasárnap, ha sétálni mennek, nem hordhatja a megszokott sapkáját, amelyik már jól a fejéhez idomult, hanem egy kiállhatatlan, kemény sapkát kell hordania.

A bátyám, a Feri, az is olyan hiú, mint a Radó szülei. Jól tanul, folyton az esztétikát figyelteti, nehogy azt higgyék, hogy nincs neki. Ferinek is van barátja, akivel egy padban ül, mint én a Radóval. Az ő barátja a Novák. Novákék hatan vannak testvérek. Három nővére már dol-

gozik. Mind a Fonóba járnak, ahová a mamája. A legidősebb nővére már férjnél is van, és olyan házban lakik, ahol egyszer leugrott egy ember az emeletről. A Novák tud drótból lámpaernyőt forrasztani. A második emeleten lakik egy fiú, a Füzesi Andris, az is mindenfélét forraszt. Például egyszer forrasztott drótból egy nagy pókhálót, és felerősítette a lépcsőházban a falra. Mikor Annus néni, a házfelügyelőnk le akarta söpörni, nem jött le. A Füzesi Andris nővére, a Kati nem tud forrasztani, de a mamájának a régi fürdőruhájából kiváló csúzlugumit szokott nekünk kihúzogatni.

A második emeleten több gyerek van, mint a mi emeletünkön, de a Lehocki Jancsi is hozzánk jár fel játszani a húgával, a Verával, mert itt nálunk tovább süt a nap a folyosón.

Egyébként itt nálunk, a harmadikon majdnem csupa öregek laknak. A sarokban két idős néni

lakik, a Hetti néni és az Olgi néni. A Hetti néni nagyon finom süteményeket tud sütni, mindig ad nekünk is belőle. De nem úgy, hogy behív bennünket a lakásba, hanem kihoz egy tányér süteményt a folyosóra, és megvárja, míg leesszük róla. Mert a sógornője, az Olgi néni nem szereti, ha gyerek megy be hozzájuk. Olgi néni folyton takarít, reggeltől estig a parkettet fényesíti és a kilincseket. Az első emeleten is lakik egy öreg néni, özvegy Serédinének hívják, az jóban van Hetti nénivel, de Olgi nénire nagyon haragszik. Csak olyankor látogatja meg Hetti nénit, ha a sógornője nincs otthon. És a kutyáját, a Fift sem viszi magával, mióta egyszer Olgi néni az egész házat telekürtölte azzal, hogy másfél napig szedegette a Fifi szőrét a perzsaszőnyegről.

(...)

Most már több lakót nem írok le, mert kezdek éhes lenni. Azt hiszem, szilvalekváros kenyeret eszem. A szilvalekvárt nagymamáéktól hoztuk, mikor hazajöttünk a nyaralásból. Radónak is nagyon ízlik.

Mi újság a Futrinka utcában és más csodák

Kedves könyvmolyok, Iránytű-rajongók és az oldalra keveredett egyszeri olvasóim! Az évet olyan írókkal és műveikkel kezdjük – a január ennek jegyében fog eltelni –, akiknek alakjához, nevéhez valamilyen kerek évforduló köthet 2018-ban.

Az első a sorban Bálint Ágnes. Mazsola és Tádé, Frakk, Kukori és Kotkoda, na meg Vízpók Csodapók megalkotója 2008-ban, 10 éve hunyt el, ezért az Iránytű idei első számában Szeleburdi család című naplóregényéből olvashattok részleteket.

Bálint Ágnes műveire, vagy az azokból készült báb- és játékfilmekre a születek bizonyára

nosztalgiával gondolnak, és szívesen felidéznék egy-egy számukra kedves alakot. Vajon a te anyukádnak ki volt a kedvenc Bálint Ágnes-hőse? Nálam Vízpók a befutó...

Ha utánanézel az interneten, vagy a szüleid, nagytesód segít, meg is találod ezeket a filmeket, a könyveket pedig a könyvtárakban biztosan felleléd: egy egészen más, békés világba csöppenhetsz általuk, ahol a bonyodalom, a konfliktus nem az erőszakban gyökerezett. Sokkal inkább volt probléma egy fürdeni nem szerető kismalac vagy a lakás, ahová túl sokan voltak kénytelenek bezsúfolódni. A Szeleburdi család talán Janikovszky Éva tavaly ajánlott Málnaszörp és Szalmaszál

című művéhez hasonlítható: mozgalmas, eleven és olyan nagyvárosi közegben és korban játszódik, ami egy vajdasági olvasónak új, felfedezésre váró világ lehet. De ha jól körülnézel a te szomszédságodban, talán te is ráismeresz ezekre a bogaras, furcsa, szerethető vagy éppen nem túl kedves alakokra. Ha valaki nagyon különleges embert ismer meg, írd róla néhány sort egy füzetbe, vagy jól jegyezd meg, soha nem tudni, mikor lesz jó alapanyag belőle egy iskolai fogalmazáshoz, vagy egy népszerű regényhez a jövőben. ☺

Mozgalmas, szeleburdi új esztendőt és sok naplóba való élményt kíván:

Herédi Károly

Üvegpadló 218 méteres magasságban

Tériszonyosoknak nem ajánlott végigmenni a világ leghosszabb üvegpadlós hídján, amely nemrég készült el. A Kína északi részén lévő Hopej tartományban lévő hídról a térség magas hegyeit, vízéseit, régi városait és templomait most az érdeklődők 218 méter magasból láthatják. Az üvegpadlós híd egyszerre 3 ezer embert is elbír, de biztonsági okokból csak 600 látogató mehet fel rá. A híd 488 méter hosszú és több mint ezer darab négy centiméter vastag üveglap borítja. Úgy tervezték, hogy képes legyen ellenállni egy 12-es erősségű szélviharnak és egy 6-os erejű földrengésnek is.

Volna bátorságotok végigmenni a világ leghosszabb üvegpadlós hídján? (origo.hu)

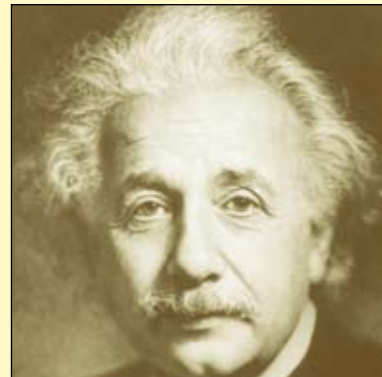
Mi fán terem a fakutya?

Néprajzosok egyöntetű véleménye szerint – eltérően a korcsolyától és a szánkótól, amelyek ősi havas-jeges közlekedési eszközök – a fakutya újabb kori vívmánynak tekinthető. Ausztriából származik, és Keszthelyen tűntek fel első példányai, az egyik Festetics-fiú vitte be Magyarországra. Innen terjedt el aztán az 1860-as évektől kezdve szédületes gyorsasággal – olyanira, hogy a 20. század elején már fakutyaversenyeket is rendeztek a Balaton jegén. Elterjedése talán annak volt köszönhető, hogy a jégen való haladás és tartózkodás egy kényelmes módja volt annak is, aki nem tudott korcsolyázni. A talpakkal felszerelt támlás ülőalkalmatosságot szöges botokkal hajtották előre, de gyakrabban inkább csak tolta egy korcsolyás partner (a széptevés egyik módja is volt ez úri társaságban).

Hallottátok-e már a *vigyorog, mint a fakutya* szóláshasonlatot? Jól hangzik, de nehéz eldönteni, hogyan vigyoroghat, röhöghet ez az alkalmatosság.

A világ egyik legnagyobb agya otthagyta a középiskolát

Atlagos diákként végezte tanulmányait az 1879. március 14-én, Németországban született Albert Einstein. A matematika és a természettudományok érdekelték a leginkább.

A 15 éves Einstein úgy döntött, hogy otthagyja az iskolát. Azt is gondolhatnánk, hogy befejezte tanulmányait, de nem így van. Később folytatta az iskolát, de már Zürichben. Einstein egy svájci középiskolában érettségizett, majd Bernbe költözött, ahol a Találmányi Hivatalban kapott munkát.

A szabadidejében elméleti fizikával foglalkozott, majd később rengeteget publikált, például a relativitás elméletéről. A fizikai Nobel-díjat 1921-ben vehette át. Einstein a náci eszmék térhódítása miatt az Egyesült Államokba költözött. Élete utolsó éveit a világtól elvonultan töltötte Princetonban. 1955-ben halt meg.

Hidegrekordok

Aszünnidő sajnos nem hozott havat, noha készülünk a nagy hidegekre. Vidéken a leghidegbbet 1940-ben mérték, –35 °C fokot. A leghidegbb nappali hőmérséklet pedig –26,8 °C volt, 1942-ben. Bele sem merünk gondolni, milyen lehet az idő az Antarktison, a Föld leghidegbb pontján (lásd 27. oldalunkat)! Az Antarktison található Vosztok kutatóállomáson mérték már –89,2 °C fokot is, egy „kellemetlen” téli estén. Nyáron ehhez képest „enyhe idő van”, –15 °C és –35 °C fok között alakul a hőmérséklet.

Egy nem szokványos csatatér-lelőhely

Tüzetes vizsgálat alá vetették a mohácsi csata helyszínét

Több hektárnyi terület várakozik még átvizsgálásra, hogy árnyaltabb képet nyerjünk az 1526. augusztus 29-én zajlott történelmi jelentőségű ütközetről, a mohácsi csatáról. Eddig számos elképzelés született a csata pontos helyszínéről és lefolyásáról, ami nem csoda, hiszen ez a csatatér nem olyan, mint egy szokványos lelőhely.

Amíg mi a téli szünidőt töltöttük, addig a múlt feltárásával foglalkozó szakemberek két álló nap fémkeresőkkel járták az ütközet feltételezett helyszíneit. Jelentős sikernek tekinthető,

Így néz ki a fémkeresés...

hogy 48 óra alatt több mint ötszáz lelet – pénzérme, ólomlövedék, nyílhegy és egyéb tárgy – került elő, amelyek között két, I. Szulejmán uralkodása alatt vert, 1520-as dátummal (926 a Hidzsra után) ellátott, és feltételezhetően az ütközet során elvesztett török aranypénz is volt.

A programban mintegy 20, múzeumokkal együttműködő fémkereső munkatárs vett részt. Nem ez volt az első alkalom, hogy fémkeresők hada lepte el a mohácsi síkságot. Egy évvel korábban, márciusban szintén nagyszabású terepbejárások eredményeképp mintegy ezer lelet került elő, amelyek többsége szintén az 1526-os ütközethez köthető.

Négyesi Lajos magyarországi hadtörténész a '90-es évek óta foglalkozik a csatatér területének bejárásával és módszeres vizsgálatával. Meglátása szerint a csata egyértelmű nyomainak a tömegsírok tekinthetők. Így a meglévő tömegsírok feltárásában vezető szerepet betöltő Papp László korábbi kutatásaira támaszkodva külön magnetométeres méréseket végeztek a Sátorhely melletti Mohácsi Nemzeti Emlékhely eddig még felderítetlen területein.

Szulejmán csatájáról előkerült aranypénze

A régészet nem kincskeresés

Mi is a régészet? Mivel foglalkozik a régész? Egyszerűen válaszolhatunk rá. A régészet olyan tudomány, amely letűnt korszakkal foglalkozik, a múlt homályába vesző nyomokat követi, az ősi emlékeket keresi és kutatja, kelti újra életre. A régész pedig az az ember, aki ezt a tudományt műveli.

Az emberek nagy része igen keveset tud a régészetről. Hallottak talán híres felfedezésekről, régészeti leletekről, a régészet nagy ünnepnapjairól, de mit sem tudnak annak hétköznapijairól, s a hétköznapi örömeiről, sikereiről és kudarcairól. Mások kincskeresésnek hiszik, vagy valami olyan foglalatosságnak, aminek vajmi kevés köze van a ma emberéhez. Nem véletlen, hogy sokszor kincskeresőknak hiszik a régészeket. A kincsek mindig is foglalkoztatták az embereket. Hány mese, legenda szól elrejtett és megtalált aranyról, drágakőről, gazdagon megrakott és elsüllyedt hajókról, mesés gazdagságot rejtő barlangokról! A kincs gazdagságot jelent, eszközt ad az ember kezébe, hogy céljait könnyebben elérje. Ifj. várbörtönében Faria abbé mesélt Edmond Dantesnek a Monte Cristo szigetén elrejtett kincsekről, s amikor a rab kiszabadul, a világ urává válik ennek segítségével. Romantikus történet. De benne van az ember vágya a gazdagságot, hatalmat jelentő kincs után. A régészet kialakulásában ez is nagy szerepet játszott. Hiszen régen sem volt másképpen, mint ma. Ha véletlenül cserepeket, csontokat találtak, ez még nem mozgatta meg az emberek fantáziáját. De amikor arany-, ezüstpénzt forogtatott ki az eke, vagy egy szép szobor került napvilágra, már más volt a helyzet. Miért? Mert a szaktudással nem rendelkező ember nem ismerhette fel az előkerülő tárgyak igazi értékét. Viszont az arany, ezüst értéke már nem volt ismeretlen a számára. A szobor pedig szépségénél fogva jelentett értéket. Éppen ezért kutattak az értékek után, s amikor megtalálták, gyűjteni is kezdték.

A gyűjtés, gyűjtőszervevények a másik mozgatórugó, ami hozzájárult ahhoz, hogy a régészet kialakuljon, majd tudománnyá váljon.

... és a leletmosás

2018 – Mátyás király éve

Épp tíz évvel ezelőtt, 2008-ban ünnepeltük Mátyás király trónra lépésének 550. évfordulóját, minek alkalmával meghirdették a reneszánsz évét. A magyar reneszánsz olyan emlékeket, kincseket, épületeket hagyott az utókorra, amelyek páratlanul gazdag kiállításokra, ünnepségsorozatra adtak lehetőséget.

Idén újra Mátyás királyra, a minden bizonnyal legnépszerűbb magyar királyra emlékezünk, ugyanis 2018-ban lesz születésének 575. és trónra lépésének 560. évfordulója. Ennek jegyében a világon szinte mindenütt rendezvényeket szerveznek, ahol csak magyarok élnek.

Mátyás király erős kezű, jelentős uralkodóként vult be a történelembe. Megerősítette Magyarországot, felismerte, hogy csak így lehet megállítani az Oszmán Birodalom terjeszkedését. Nemcsak a történetírás, hanem mondáink és népmeséink is őrzik alakját.

Zenés filmek az új évben

A filmvilág az ünnepek idején sem pihent. Számos film épp az óév vége felé jelent meg, ezeket a mozik mostanában játsszák. Az alábbiakban bemutatunk két animációs alkotást és egy filmet, mindháromban hangsúlyos szerepet kapott a zene is.

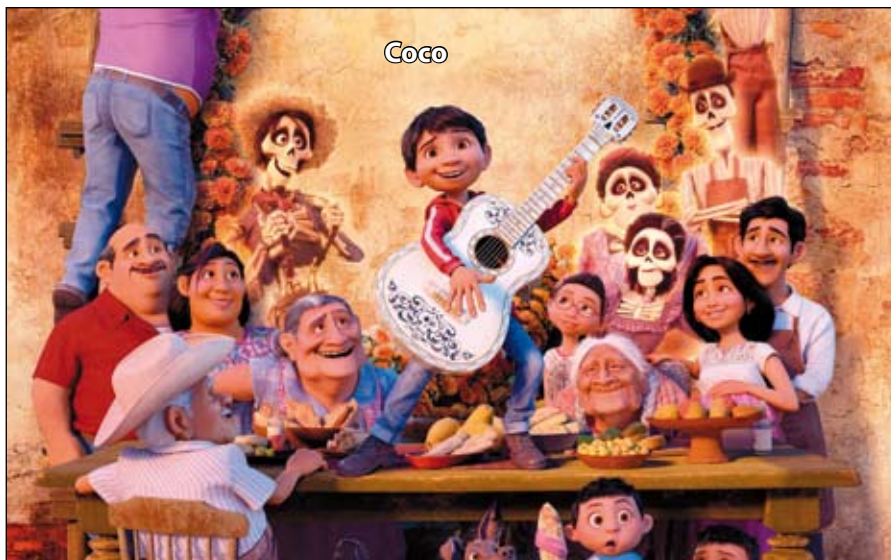
Miguel a zene szárnyán

A Coco című animációs film története a mexikói halottak napján játszódik, amikor is egy fiú előtt váratlanul megnyílik a holtak varázslatos világa, és lehetőséget kap felderíteni egy ősi családi rejtélyt is. Miguel Rivera egy tizenkét éves fiú a mexikói Santa Cecilia városából. Tehetséges, jó gitáros és szenvedélyes zenerajongó, de a családja nemzedékek óta gyűlöli a zenét, főleg amióta Miguel ükapja elhagyta őket, hogy muzsikusnak álljon. A fiút egyedül dédnagymamája, Coco érti meg. Az animációs film rendezője Lee Unkrich, aki korábban a Toy Story harmadik részét rendezte és tőle ered az alkotás ötlete is. Habár a film jó fogadtatásban részesült a nézők részéről, egyes kritikusok szerint a témája nagyon erős hasonlóságot mutat a 2014-ben megjelent Az élet könyve című animációs filmmel, amely szintén a mexikói halottak napján játszódik és főhősének utazásáról szól a holtak birodalmába. A rendező szerint azonban az ötlet mindig is eredeti volt számára, és pusztán az, hogy a két film témája hasonlít, még nem jelenti azt, hogy utánpótlásról lenne szó. Egy kritikus másképp vélekedett, a Coco-t inkább a Lecsóhoz hasonlította, összevetve a két film főszereplőjét, Miguel és Remyt. A film üzenete és érzelmi mondanivalója kapcsán a Mijazaki Hajao rendezésében készült Chihiro Szellemországban című, 2001-ben megjelent japán animációs alkotást említette.

A viráglelkű Ferdinánd

A bikák ugyebár erősek, dühösek és harciasak. A bikaviadatok és a bikafuttatások résztvevői. Ferdinánd azonban nem ilyen bika, nem érdeklődik a viadatok és a versenyek. Ő a békességet,

a végtelen mezőket és mindenekfelett a virágokat szereti. Egy bika is lehet másmilyen, erről szól a Ferdinánd című animációs film, amely egyebek közt az állatok jogaira is felhívja a figyelmet. Az alkotás rendezője Carlos Saldanha, aki korábban a Jégkorszakot és a Riót is rendezte. A bika eredeti hangját John Cena birkózó, pankrátor adja, aki egyre gyakrabban fordul meg hollywoodi filmes vagy épp zenei körökben. A Ferdinánd fő zeneszámait Nick Jonas szerezte, de hallhatók benne Juanes és Pitbull dalai, valamint a Los del Rio Macarénája is. A Ferdinánd kapcsán fontos megemlíteni, hogy nem egy új történetről van szó. Munro Leaf The Story of Ferdinand, avagy Ferdinánd, a bika című könyve Robert Lawson rajzaival 1936-ban jelent meg, és magyarra is lefordították. Az elmúlt évtizedekben Ferdinánd rajzfilmekben jelent meg, így az idősebbek számára minden bizonnyal jól ismert karakter.

Visszatért az énekléshez

Aki Hugh Jackmant Loganként, azaz Wolverineként ismerte meg az X-Men filmekből, annak bizonyára furcsa lehet, hogy A legnagyobb showman című filmben dalra fakad a színész. Márpedig tény, hogy Hugh Jackman musicalszínészként kezdte a karrierjét és ez hozta meg számára a hírnevet is. A legnagyobb showman igaz történetet vesz alapul, az ambiciózus Phineas Taylor Barnumról, az egyik legnagyobb amerikai cirkusz alapítójáról szól, aki kitaszított, rendellenességekkel született emberekkel kezd el cirkuszi show-t készíteni. Ez a film a megkülönböztetésre hívja fel a figyelmet. Egyebek közt Zac Efron és Zendaya is szerepel benne.

A legnagyobb showman

Ismét előkerült a játék

A Jumanji című kalandfilmet 1995-ben mutatták be. Chris Van Allsburg azonos című könyve alapján készült, az azóta elhunyt Robin Williams főszereplésével. A filmben egy testvérpár egy titokzatos társasjátékra lel, amellyel gyanútlanul elkezdnek játszani, nem sejtve, hogy kiszabadítanak egy egész dzsungelt. Azóta sok év telt el, és elkészült a film második része, a Jumanji: Welcome to the Jungle (Vár a dzsungel), amelyet már vetítenek a mozik. Ezúttal négy középiskolás talál egy régi játék konzolt, amelyen egy olyan program fut, amiről még sosem hallottak: a Jumanji. Kipróbálják és a játék a szó szoros értelmében rögtön beszippantja őket. Sajat avatárjaikká válnak és kiderül, hogy a túlélés a tét. A film főszereplői Dwayne Johnson, Kevin Hart, Jack Black és Karen Gillan.

Katy Perry újabb klipje

Tavaly jelent meg Katy Perry Witness című albuma, amelyről az énekesnő pazar és színpompás klipek kíséretében három, közreműködéssel készült dalt mutatott be: a Skip Marley-val készített Chained to the Rhythm című zeneszámot, a Migossal létrehozott Bon Appétitot, valamint a Swish Swish című dalt, amelyben Nicki Minaj közreműködik. Az új év elején Katy Perry ismét a Witness-ről válogatott, ezúttal a Hey Hey Hey című dalát mutatta be, amelyet egy újabb látványos klip kísér. A videó témája a nőkre osztott szerepvállalás. Katy Perry-t két szerepben láthatjuk, megjelenik Queen Katy-ként, akit Mária Antónia francia királyné ihletett meg, valamint harcosnőként, akit pedig Jeanne d'Arc, azaz Szent Johanna inspirált. A videóban Katy királynő az iránta támasztott elvárásokkal ellentétben arra vágyik, hogy harcosnő legyen. A dal egyik társszerzője Sia Furler.

Új dallal jelentkezett

Justin Timberlake 2013-ban adott ki legutóbb albumot, pontosabban kettőt, a The Experience 20/20 első és második részét, az elmúlt években pedig egyebek közt filmzenékkal volt elfoglalva. Dalokat készített a Trollok című animációs filmhez (a Can't Stop the Feeling világszerte nagy sláger lett), sőt hangját is adta az egyik karakternek, a mogorva Ágasnak, illetve Branchnak. Időközben együttműködött a feleségével Jessica Biel színésznővel, és a főszereplésével készült The Book of Love című film zeneszerzője volt. Az új évet Justin egy új dallal, a Filthy-vel indította, amelyhez videoklipet is készített. A klip a jövőben, 2028-ban játszódik Malajzia fővárosában, Kuala Lumpurban, egy konferencián, ahol Justin bemutat egy táncoló robotot. A különleges videót Mark Romanek rendezte. A dal valójában első előfutára Justin hamarosan megjelenő ötödik albumának, amely a Man of the Woods címet kapta.

Kicsik és nagyok

Megérkezett a mozikba Alexander Payne rendezésében a Kicsinyítés című film. A sci-fi komédia-dráma főszereplője Matt Damon. A film története a Föld túlnépesedésének problémájával foglalkozik. Felveti a kérdést, hogy mi lenne, ha a tudósok egy új megoldással, az emberek zsugorításával állnának elő és az arasznyira kicsinyítették jobban boldogulnának egy miniatűrített világban. A jobb élet reményében Paul Safranek és felesége Audrey is úgy dönt, hogy hátrahagyva stresszes omahai életüket, lekicsinyítetik magukat és beköltöznek a kisméretűek közösségébe. A feleség viszont meggon-dolja magát.

Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol
e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

Jelige: „Csillagocska”

13 éves lány vagyok, szerelmes és boldogtalan. Ismerős ugye?! Nem tudom, mit tegyek! Van egy nálam 3 évvel idősebb fiú, akibe teljesen belezúgtam! Az egyik ismerősünkön keresztül megkérdeztem tőle, hogy mit gondol rólam, járna-e velem. Azt válaszolta, hogy túl fiatal vagyok neki, nem akar járni velem. A közös barátnőnk rá akarta beszélni, hogy mégis próbáljuk meg, erre ő azt válaszolta, hogy 2-3 év múlva számításba jöhet. Úgy érzem magam, hogy belebolondulok ebbe a helyzetbe. Megfogadtam magamnak, hogy igenis én járni fogok vele, és megpróbáltam mindent, még szexisen is kezdtem öltözködni, aminek az lett a vége, hogy megbámul mindenki, de ő is! De ez sem hatott rá. Szerintem azért nem akar járni velem, mert velem nem feket le. Nem tudom, várjam-e ki a 2-3 évet, amíg az enyém lesz? Vagy az már haladás, hogy néz? Azt is észrevettem, hogy ilyenkor mindig olyan szomorú a képe, és ezt nem értem. Mit tegyek?

Válasz:

Úgy látom, Csillagocska, hogy te nagyon fenn vagyogsz az égen, és félsz, hogy gyorsabban elkopik a fényed, mint ahogyan kellene! A fiút én egy érett és józanul gondolkodó fiúnak látom, aki nem akarja mindenáron kihasználni az alkalmat. Ez egy ritka jó tulajdonság a fiatal férfiaknál. Lehet, hogy az is a döntése hátterében van, hogy nem akar téged megbántani, mert nem tetszel neki. Ez is benne van a pakliban! De az is igaz lehet, hogy tetszel neki, csak valóban túl fiatalnak tart. Az is valószínű, hogy fél, hogy a kortársai piszkálni fogják, hogy összeállt egy „taknyossal”. Az ilyen szekálási dolog pedig igen durva és fájó lehet. Kérdezed, hogy mit tethatsz? Azt, hogy éled továbbra is a megszokott tüneményt: iskolába jársz, tanulsz, és sokat, de sokat barátkozol a társaiddal. Lefoglald magad napról napra: testedzéssel (ami az alakodat tovább szépíti), nyelvtanulással, táncsal, tanulással... És még sorolhatnám a lehetőségeket, ha tudnám mi áll a rendelkezésedre. Több dolog is történhet: 1. Elmúlik az a pár év, és a fiú lépni fog és jár veled. 2. Elfelejtet, hogy a fiú egyáltalán létezik. 3. Az idő múlásával újabb, kedves fiúk kerülnek a közeledbe, akik szintén megdobogtatják a szívedet, és ez a fiú az emlékeid közé kerül. És még sorolhatnám! Egyre nagyon figyelj oda! Arra, hogy ne túlozd el a szexis öltözködést, mert megcsúsz, hogy az ilyen túlzásokba eső tini igencsak groteszk képet mutat, és azt a benyomást kelti, hogy árulja magukat. Félsz, hogy így azok figyelmét is felkeltheted, akiket nem szeretted volna. Megesik, hogy a fiúban az eredeti elképzeléseddel ellentétes reakciót váltasz ki – elutasítót. Ezért jó lenne, ha az öltözködésedet illetően visszafogottabb lennél: egy kedves tinilánynak megfelelően.

Jelige: „Manócska”

Kedves Bizi! Elmúltam 13 éves és a problémám mind jobban nyomaszt, mert sehogy sem oldódik meg. Már 2 éve szerelmes vagyok egy fiúba, aki egy évvel fölöttem jár iskolába. Sokszor, amikor találkozunk, rám néz, mosolyog, de semmi több. Mit tegyek, hogy végre észrevegyen? Nem tudom, milyen hatással lenne, ha levelet írnék neki, amiben közlöm, hogy szeretem? Hogy a Facebookon írnék neki? Az is a gondom, hogy nem tudom, kibírom-e, ha kiderül, hogy ő nem szeret! Kérlek, segíts!

Válasz:

Kedves Manócska, ha hiszed, ha nem, a fiú téged már régen észrevett! Neked ezen a téren nincs különösebb dolgod. Rád néz, mosolyog, és ez már az „észrevevés” jele. Nem írod, hogy köszönt-e már. Ha nem, akkor ideje, hogy a következő kis lépést is megtegyétek. Ha legközelebb találkoztok és rád mosolyog, te is mosolyogjál és köszönjél neki, hogy éppen nálatok a suliban szokás. Mindenesetre legyél türelmes. Várd ki a köszönés után, hogy ő tegye meg a következő lépést, nehogy a rámenősséggel elriaszad magadtól. Az egyedüli módja annak, hogy bátorítsd, hogy megmutasd neki, hogy vonzódsz, hozzá, hogy tetszik neked, ha te is mosolyogsz, amikor találkozotok, és ha olyan helyzetet keresel, ahol beszélgethatsz is vele. Erre az iskolai környezet nagyon jó tud lenni! Számos iskolai és nem iskolai téma áll a rendelkezésedre: az időjárásról kezdve, az uzsonna minőségén keresztül a közös tanárokról, a szabadidőig mindenről

lehet beszélgetni. Csak bátorság kell hozzá! Ami a félelmedet illeti, hogy nem bírnád ki, ha kiderül, hogy nem szeret, tudnod kell, hogy mindent ki lehet bírni. „Ami nem öl meg, az megerősít!” – mondják az öregek. A csatlódások nélkül pedig nem lennének azok, akik vagyunk, amikor felnövünk. Mindenkinek meg kell tanulnia már kisgyermekkorban, hogy vannak dolgok, amik nem sikerülnek, hiába szeretettük volna nagyon, de nagyon. És az a jó az egészben, hogy sokszor jó dolgok is történnek velünk: örömeink érnek bennünket, sikereink vannak, teljesülnek vágyaink, óhajaink. Mint a hullámvásúton, hol lenn vagyunk, hol fönn! És ezért szép az élet! Ha végül is, kiderül, hogy a fiúnak mégsem tetszel eléggé, ne szomorkodj sokáig. Tegyé magadban pontot erre a történetre, és lapozz a következő üres lapra, ahova újabb izgalmasabb történeteket írhat majd, mert sok aranyos, szimpatikus fiú szaladgál a környezetedben, csak eddig nem láttad meg őket. Mi pedig szurkolunk neked, hogy vágyaid teljesüljenek.

Jelige: „Időgépbén”

Kedves Bizalmas sorok! 8. osztályos lány vagyok. Amikor 12 éves voltam, jártam egy fiúval, utána pedig semmi! Annyi fiút és lányt ismerek, akik nem szépek és nem okosak, és mégis járnak valakivel! Már arra is gondoltam, hogy én nem vagyok elég szép, de azért van, aki szépnek tart. Nem tudom, hogy csak nekem akart-e szépet mondani, vagy igazából így van. Sajnos, diszkóba még nem járok, ismerkedni inkább nyáron és télen, a táborokban szoktam. Elég nagy ismeretségi köröm lett így, de nincs olyan fiú, aki járna velem! : (Hallottam azt is, hogy volt, hogy nem merték megmondani nekem.) Mit tegyek? Hogyan viselkedjek velük, hogy végre nekem is legyen fiúm?!

Válasz:

Tudnod kell, hogy „hipp-hopp” gyorsasággal nem lehet találni valakit. Pontosabban találni lehet, de nem biztos, hogy azt kapod ebben a kapcsolatban amit te szeretnél. Jó lenne lassítanod a fiúkeresésben! Nem kell félned, elegendő idő van még az életben! Rá fogsz találni arra, akivel jól érzed magadat, aki megdobogtatja szívedet, és aki viszonzozza az érzelmeidet. Azt is tudnod kell, hogy nem kell mindenáron járni valakivel, csak azért, mert nem szeretnél lemaradni a többiekől. Ez a lépés csak akkor következzen be, ha igazából tetszik a fiú, és te is tetszel neki. Írod, hogy a táborokban ismerkedsz. A kérdés az, hogy az ismeretség barátságává válik-e? Tudnod kell, hogy az ott kötött ismeretségek, ha megfelelően ápolod őket, hosszan tartó barátságokká alakulhatnak. És valójában a legfontosabb a BARÁTSÁG. Annak, akinek barátai vannak, rajtuk keresztül tanulja meg (a szüleink, nagyszüleink szeretete mellett), hogyan kell a másikat szeretni. Tehát barátkozzál úgy a táborokban, mint itthon, az iskolában, az iskolatársaiddal. És nemsokára neked is lesz fiúd. De akkor, amikor igazából megértél erre a lépésre. Ha továbbra is érdeklődő, kedves, mosolygós, természetes tinilányként viselkedsz, lesz majd jó néhány udvarlód is. Van az úgy, hogy bizonyos dolgokat nem AKARNI kell, hanem türelemmel, erőszakoskodás nélkül kívánni.

Boldogságfokozás a sötét időszakban

A hideg, sötét téli napok miatt akár tartósan is romolhat a közérzetünk. Legyőzésére íme pár egyszerű gyakorlat, melynek segítségével növelheted a boldogságszintedet. Ahogy a világ kisebbé válik az internetnek és a technikai fejlődésnek köszönhetően, az embereknek egyre nagyobb igényük és lehetőségük van a testi és lelki kiegyensúlyozottság elérésére.

De mi a boldogság titka? Ezt szinte örök kérdésnek tekinthetjük, hiszen mindenki törekszik a boldogságra, de még a filozófusok is alig tudják meghatározni, hogy egyáltalán mit is jelent maga a szó. Abban egyetértünk, hogy a boldogság az életünkkel való elégedettséget takarja. Ha boldogok vagyunk, elfelejtjük a kudarcainkat, konfliktusainkat, megpróbáltatásainkat, és sokkal inkább a pozitív dolgokra koncentrálunk.

Írj le naponta három jó dolgot, ami megtörtént veled, és magyarázd is meg, hogy miért valósulhattak meg! Jegyezd meg a kedves dolgokat, amiket a nap folyamán megtettél, majd este összegezd, és írd le őket! Írj levelet egy olyan személynek, aki pozitív hatást gyakorolt rád, akinek sokat köszönhetsz! (Ha szeretnéd, akár át is adhatod a levelet az illetőnek, de azért nem árt, ha felméred a kézbesítés előnyeit és hátrányait.) Egy héten keresztül mindennap írd le egy olyan történetet a saját életedből, amikor egy negatív eseménynek olyan pozitív kimenetele lett, amire nem számítottál! Egy héten keresztül végezd el az általad kiválasztott gyakorlatot, majd figyeld meg, milyen hatással volt a hangulatodra!

TESZT

Neked való?

Felelj a kérdésekre, és győződj meg róla, hogy az álomsrác/alómlánnyal állsz-e szemben, vagy fatális tévedésben vagy.

1. Mi fogott meg benne leginkább, amikor először megpillantottad?

- a) A viselkedése.
- b) A tekintete.
- c) A mosolya.
- d) Az alakja.

2. Amikor vele vagy...

- a) ...mindenről megfeledkezel.
- b) ...örülsz.
- c) ...jól érzed magad, bár egy kicsit unatkozol.
- d) ...zavarban vagy.

3. Milyen téren van bennetek a legtöbb közös vonás?

- a) Egyformán gondolkodtok.
- b) Hasonló filmeket és zenét szerettek.
- c) Hasonló öltözködési stílust kedveltek.
- d) Mindenben egymás ellentétei vagytok.

4. Miért tetszik neked?

- a) Mert figyelmesen meghallgat.
- b) Mert megnevettet.
- c) Más, mint a többi fiú/lány.
- d) Nagyon helyes.

5. Amikor rossz kedved van...

- a) ...mindig megvigasztal.
- b) ...mindig megpróbál felfedezni.
- c) ...nem tud mit mondani.
- d) ...észre sem veszi.

6. Hogy bánik veled a barátai társaságában?

- a) Lazán viselkedik, és nagyon kedves veled.
- b) Olyan, mint mindig.
- c) Kevésbé figyel oda rád.
- d) Kötözködni kezd.

Értékelés

Ha legtöbb az a válasz:

Az álomsrác/álomlány

Neked még kételyeid vannak? Ezt a személyt neked találták ki, sztárpáros vagytok. Tökéletesen megértitek egymást, megbíztok egymásban, és szórakozni is remekül tudtok együtt.

Ha legtöbb a b válasz:

Várd meg, mi lesz a dologból!

Nagyon klassz srác/lány, de te még nem tudod, mit gondolsz. Néha nagyon tetszik neked, néha kevésbé. Ne aggódj, ez mindenkivel meggesik! Előbb-utóbb azért meg kell határozni az érzéseidet. Lehet, hogy egyszerűen csak egy jó baráttal van dolgod. Ebből persze később még lehet szerelem.

Ha legtöbb a c válasz:

Az örök bizonytalan

A te szíved nagyon zárkózott. És nem is könnyen nyílik meg, mert tart a szenvedésektől. A szerelmet csodálatos dolognak tartod, ugyanakkor tartasz tőle. Semmiképpen sem szeretnéd, hogy valaki csak szórakozzon veled. Félsz tőle, hogy egy ilyen helyzetben nem boldogulnál.

Ha legtöbb a d válasz:

Tévedés!

A srác/lány, akire gondoltál, békára emlékeztet. De sajnos nem olyanra, aki a csókod hatására herceggé/hercegnővé változik. Megesik, hogy rosszul bánik veled, talán csak azért, hogy a haverjai szemében vagánynak tűnjön. Ez bizony nem a legjobb dolog. Hideg zuhanyra vörssz, vagy baráti jó tanácsra? Ne feledd, a világon rengeteg helyes fiú/lány van. Dönts bátran, és zárd le ezt a kapcsolatot, mert ennek semmi értelme.

Sulibarat gyerekszoba

Sok tini legjobban az ágyon fekszik vagy a padlón szeret tanulni, mégis ajánlatos a lehetőségek szerint legalább egy tanulószarkot kialakítani a szobában (akár a sajátod, akár osztod a tesóddal), ahol nemcsak tanulni tudsz, de jól is érzed magad.

Az íróasztal

Az első és legfontosabb dolog, amire szükséged van, egy íróasztal. Fontos, hogy legyen rajta hely

az olvasáshoz, íráshoz, és ha van számítógéped, az is elférjen rajta. Célszerű olyat választani, melynek több fiókja is van, hiszen a könyveid és a füzeteid sok helyet elfoglalnak. A választásnál elsősorban a praktikumot nézd, és ne a látvány alapján válassz!

A szék

Az íróasztalhoz dukál egy jó minőségű szék is, hiszen a sulis évek alatt sok időt fogsz benne eltölteni. Érdeemes görgőset választani, állítható háttámlával, így ha nősz még néhány centit, nem kell új székiért szaladni, elegendő csak állítani rajta egy keveset.

Megfelelő világítás

Célszerű úgy elhelyezni az íróasztalt, hogy biztosítva legyen a természetes világítás. (Tehát ablak elé, vagy közel az ablakhoz.) Továbbá szerencsés, ha jobbkezesnek balról, balkezesnek pedig jobbról érkezik a fény. Ezután érdemes beszerezni egy asztali lámpát, hiszen a hideg hónapokban már a délutáni órákban sötét van, amikor valószínűleg még nem készültél el

az összes leckével. A jó asztali lámpának állítható a magassága és a feje is, így szabályozni lehet a fény szögének esését.

Polcok

A könyvek tárolására célszerű felszereltetni néhány polcot a falra, hiszen az iskolás éveid alatt bizonyára te is gazdagodsz majd néhány értékes darabbal, melynek méltó helyet kell találnod a szobában. Az is remek megoldás, ha beszerez egy görgős konténert, hiszen így kedved szerint tologathatod a szobában, ugyanakkor bármi kényelmesen elfér rajta. Persze feldobhatod a polcaid meg-

jelenését néhány virággal, érdekes kiegészítővel vagy vidám könyvtámasszal is.

Ügyelj az esztétikumra!

Bizonyára nem szívesen ülsz le tanulni, ha a tanulószark a szobában komor hangulatot áraszt. Dobd fel néhány kedves fotóval, vidám színekkel a szobádnak ezt a részét! Beszerezhetsz egy krétás táblát is, melyre nem csupán az aktuális dolgokat jegyezheted fel, hanem mindennap kedved szerint díszítheted. Remek választás egy parafa tábla is, melyen a fontos teendőkön kívül bőven akad hely az emlékeztető fotóknak is.

Öltözködési tippek hideg időre

Ha elegend van az állandó fagyoskodásból, és szeretnéd már végre élvezni a telet úgy, hogy közben nem ázik át a csizmád, nem árt megfogadnod pár jó tanácsot!

Tippek lányoknak

Az a fő, hogy jól nézz ki, akár mínusz van, akár plusz, nem igaz? Nos, ezt el is lehet érni, feltéve ha le tudsz mondani arról, hogy télen miniszoknyát vagy éppen vékony kötött ruhácskát hordj. A lányok köztudottan „önkínzók”, ha az öltözködésről van szó, és inkább fagyoskodnak egy csinos, vékony talpú csizmában vagy éppen vékony bélésű kabátban, mintsem hogy rontsanak az összképen. Hidd el, nem csak vékony ruhácskákban lehet jól

kinézni. Itt van rögtön a kabát kérdése, ami akkor divatos, ha lehetőleg derékig, maximum csípőig ér. Csípőtől lefelé tehát fagyhalál. Ezért is ajánlatos inkább a karcsúsított fazonú, térdig érő rokona, ami nézhet ugyanolyan jól ki, mint a rövidebb verzió, mégsem fagysz meg benne. Ugyanez a helyzet a bokacsizmával is. Léteznek nagyon divatos lovaglócsizmák is, melyek hosszított fazonúak, és nemcsak a bokákat és a lábfejedet, hanem a lábszáradat is védik a hidegtől. A bőrcsizmákkal ellentétben a szintetikus anyagból készültek nem áznak át olyan hamar, tehát ha nagyon zord az idő, érdemesebb ilyen felvenni. Elég kevés olyan lány van, aki szívesen hord sapkát, mert tönkreteszi a frizurát. Azért, hogy nehogya megtörténjen ez a katasztrófa, inkább lefagyasztyák a füleiket és a hajhagymáikat. Aztán már negyvenéves korukra nem a sapka lesz a baj, hanem hogy nincs mit beletenni. Ha végképp nem tudod magad elképzelni sapkában, legalább a kapucnidat húzd a füledre, ha már annyira esik, hogy jégcsapok lógnak az orrodrol!

Tippek fiúknak

A fiúk általában pont az ellenkezőjét vallják. Mindegy, hogy mi, csak kényelmes legyen. Lehet az egy bőrdarab is, amit maguk köré tekernek, a lényeg, hogy lehessen benne fozizni. Persze vannak, akiknél nem ilyen súlyos

a helyzet. Nekik szintén az a legjobb tanács, hogy válasszanak jól bélelt kabátot, valamilyen jó hőszigetelő anyagból készült bélésessel. Nem árt télen az edzőcipőt bakancsra cserélni, főleg húszcentis hóban. A bakancsok között is lehet kapni divatosat és kényelmeset, amiben legalább nem fagy meg a lábad. Hógolyók gyártásához, lányok fürdetéséhez a hóban kesztyű viselete ajánlott. Kötött kesztyű helyett a szintetikus anyagból készült sokkal hasznosabb. Neked sem árt, ha beszerezel egy sapkát, ez ugyanis nemcsak a mínusztól véd, de még jól is néz ki. Tehát irány a legközelebbi bevásárlóközpont, ha nem sikerült karácsonyra kapni egyet!

Mióta rendeznek tűzijátékot?

Réges-régen kínai tudósok az életelixírt szerették volna kikísérletezni, de helyette felfedezték a lőport. Tudat, hogy ez az alap-töltete a tűzijátéknak? Kíváncsi vagy a világító-pukkanó fényjáték feltalálásának történetére? Tudod, hogy mit jelent a pirotechnika szó?

Mióta az ember felfedezte a tüzet, élete elképzelhetetlen nélküle. A legváltozatosabb formában használja, békés vagy éppen háborús célokra. A tűz nem csak éget, látványa lenyűgöző, ugyanakkor ijesztő. Lélektani hadi eszközként az ókortól bevetették. Például a görögök, akiknek félelmetes fegyvere volt a görögtűz. Már Thuküdidész, az i. e. 5. században élt híres görög történetíró megemlíti a peloponnészoszi háborúról írt művében. Később a bizánciak egyik hatékony támadóeszköze lett: szívesen használták az ellenség megfutamatására tengeren a különleges és titkos anyagösszetétele miatt vízzel elolthatatlan lángfolyamot. Ma már csupán ünnepi látványosság a görögtűz, és alapanyaga is más, mint régen.

Mi köze a puskapornak a tűzijátékhoz?

Az i. e. 2. század végén Kínában uralkodó Han Wudi császár az örök élet elixírre vágyott. Tudósokat rendelt udvarába, hogy faszénből, kénből és salétromból, amelyeknek gyógyító hatását már régóta ismerték, elkészítsék az örök élet italát. Mesterek generációi kutatták a csodaszert, eredménytelenül. Az életelixír he-

lyett viszont véletlenül felfedezték a gyúlékony és robbanékony puskaport. Néhány száz év múlva a puskaapor bevonult a hadviselés, majd a bányászat történetébe is (bányarobbantáshoz a világon először, 1627-ben Selmecbányán használtak lőport), és ez lett az első töltete a tűzijátékoknak.

Mi a pirotechnika?

A görög pürosz (tűz) és techné (mesterség) szavakból alkotott pirotechnika szó jelentése: a tűz készítésének és szabályozásának mestersége. A 8. században az arabok fejlesztették tökélyre, akik Európába is elhozták a puska-

Mikor hódította meg Európát a tűzijáték?

Feljegyzések szerint Kínában már i. e. 960-ban ünnepek alkalmával rendeztek tűzijátékot, Indiában pedig az i. e. 3. században, innen ered a színes bengáli tűz. Mint annyi más keleti különlegesség, a tűzijáték is Európában elsőként uralkodók, fejedelmek udvaraiban bukkant fel. Ünnepek, esküvők, egyházi szertartások elmaradhatatlan látványossága volt. Magyarországon állítólag Mátyás király és Beatrix esküvőjén röppentek fel először világító petárdák. A szilveszteri tűzijáték elmúltával se feledd: a pirotechnikai eszközök veszélyesek, egy kézben felrobbanó petárda súlyos, marandó sérülést okozhat!

A tea igazán jótékony!

A tea egészen Ceylon (a mai Srí Lanka) szigetéről vándorolt Európába, és számos rajongót állított maga mellé. A britek közvetítésének köszönhetően számunkra ez már mindennapi dolog, hogy a fotelben ülve kortyolgatjuk kedvenc mentolos teáinkat, vagy egy tikkasztó nyári napon teával oltjuk a szomjunkt. A tea igen egészséges ital, hiszen számos jótékony hatással bír, s e jótékony hatásokat kutatások is igazolják. A tea antioxidáns vegyületekben gazdag, amelyek az emberi szervezet általános egészségvédő molekulái, azaz a betegségekkel szembeni küzdelemben fontos szerepet játszanak. A tea alacsony nátrium- (a magas vérnyomás egyik okozója), nagy mennyiségű kálium-, kalcium- és fluortartalmának köszönhetően segít a csontirakulás megelőzésében is.

Tudtad?

– A gyógynövényteák a szó szoros értelmében vett teát, vagyis a teacserje levelét nem tartalmazzák, így gyógyhatásuknak semmi köze a tea gyógyhatásaihoz. – A kutatásokra támaszkodva, melyek állat- és emberkísérleteken alapulnak, azoknál az egyéneknél, akik naponta 3,5 dl teánál többet fogyaszt-

tottak, alacsonyabb volt a szívvel kapcsolatos betegségek kialakulása. – Számos egyéb vizsgálat hozott hasonló eredményeket. Ezek alapján megállapítható, hogy a teafogyasztás csökkenti a kardiovaszkuláris betegségek, a magas vérnyomás kialakulását. Több kutatás eredményeit magában foglaló elemzések szerint a szívinfarktus előfordulása alacsonyabb azok körében, akik naponta legalább 3-szor fogyasztanak teát. A teafogyasztás koleszterinszint-csökkentő hatással is bír.

– A teának fertőtlenítő hatása is van, és ezáltal gátolja a fogszuvasodás kialakulását. A sok tea közül talán a zöld tea a legegészségesebb, mert kevesebb koffeint tartalmaz. Melyik a legjobb tea számunkra?

A számtalan teafajta mind más-más előnnyel rendelkezik, így nem is csoda, ha egy pillanatra elbizonytalanodunk.

A zöld tea fogyasztása például azoknak előnyös, akik sokat ülnek számítógép előtt. A légkondicionáló és a száraz levegő ráncosítja a bőrt, de a zöld teában rejlő anyagok késleltetik az öregedést, és ez a teafajta a folyadékpótlásra is egyszerű. Ráadásul véd a számítógépek káros sugárzásától is.

Fekete teát különösen a téli hónapokban ajánlatos fogyasztani. Télen mindannyian lelassulunk kicsit, lassúbb az anyagcsere, nő a reakcióidő. A kínaiak szerint télre a legjobb választás a fekete tea, hiszen serkenti az elmét és az emésztést, ráadásul kellemesen átmelegít egy hideg nap után.

Csak módjával! – Ne igyál sűrű, erős teát! Nem tesz jót az érrendszernek, az idegeknek és a vérnyomásnak sem. Tartsd be az elkészítési módot, ne áztasd tovább a teafüvet, mint az előírt idő.

Étekezések között – Ne igyál teát, ha eszel. Legyen ez inkább egy üde színfoltja a délutánnak. Az étkezéshez igyál inkább vizet, hiszen a teában levő anyagok csökkenthetik például a vas, a cink vagy a kalcium felszívódását.

REJTVÉNY

[illegible]

Keresztrejtvény

A katonaságnál rászól a közkatonára a felettese:

- Menjen a konyhára krumplit pucolni!
- Nem mehetek kérem, mert én vírushordozó vagyok!

A felettes válasza a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 10. Teljesen mindig, 11. Sri ..., 12. Áraszt, 13. Dzsem eredeti szóval, 15. Érzékel, 18. 450 római számmal, 19. Dormán László, 21. Állatlakás, 22. Rakás, 23. Idegen férfinév, 24. Idegen férfinév, 26. Betű kiejtve, 27. Német előjáró, 28. Népiesen babos, 30. Orom, 33. Pénzben kifejezett értéke.

Függőleges sorok: 2. Egy németül, 3. Férfinév, 4. Félig éber, 5. A rajzórán szükséges, 6. Nem marasztalom, 7. Kicsinyító képző, 8. Kis Enikő, 9. Ladik Katalin, 10. A válasz befejező része, 14. Rangjelző, 16. Fűszer, 17. Régi hangszer, 18. Takarmánynövény, 20. Határérték, 25. Bolgár pénz, 29. YÁLY, 31. Róma egyenmű betűi, 32. A tantál vegyjele.

Betűrejtvények

1

G^{CS}Y K^K
E

2

SŐ H

3

MÉR E

4

CS PS
E

Skandináv rejtvény (1.)

1001. január 1-jét tekintjük a magyar államiság kezdetének.

Ennek első lépése volt...

	ÉDESvíZI HAL		▼	A VÁROS LEGREGÉBB RÉSZÉ		▼			▼	TALÁN NÉPIESEN		▼	ROMBA DÖNT SZOBA-FESTÉS		▼	LAK BETŰI JAPÁN TANCOSNŐ		▼			▼	FIÚ ANGOLUL		▼			
	EGY			VICC						NORD			SZOBA-FESTÉS			JAPÁN TANCOSNŐ						SUGÁR					
			▼			▼						▼			▼			▼						▼			
			▼			▼						▼			▼			▼						▼			
			FÉMES ELEM		▶						SZIGOR		▶										NITROGÉN RÁNTÁS BETŰI		▶		
			SZERETNE KAPNI VALAMIT		▶						RÁDIUSZ			SEGÉLYHI-VÁS JELE MUNKA-HELY		▶						TETEJÉRE MEZSGYE		▶			
	ÁGYNEMŰ TAMARA PÁROSAI		▼				UGAR BETŰI		▶	TÖMÖR, SZELLEMEK MONDÁS PATÁS ÁLLAT		▶										ÉPÜLET NARANCS-SZELET!		▶			
GÜLA BETŰI			▶							ARZÉN		▶				REBEGNI KEZD EGY PÁRT EGYEDE		▶				DE MENNYIRE GRAMM		▶			
AZ ÚJ ÉV KEZDETE			▶							RÁCS MÖGÖTT ÜL		▶													▶		
			▶							OLASZ-ORSZÁG		▶	IDE-ODA MOZGATÁS		▶										▶		
			▶									▶	NŐI NÉV DEHOGY		▶								FIZETÉSI RÉSZLET 500		▶		
KÖZÉP-AMERIKAI ÁLLAMBÓL VALÓ			▶	EGYIPTOMI		▶				EDÉNYTARTÓ RÉGEN		▶									DÉL	▶	RIDEG SÁNDOR		▶		

4. CSEREPES; skandináv rejtvény: ISTVAN MEGKORONAZASA

Keresztjeitvény: NEM ERDEKEL, MAJD MÁS HORDJA SZÉT MAGA HELYETT; betűjeitvények: 1. NAGYBECSEKEREK, 2. FELSŐHEGY, 3. ELEMÉR,

Sivatag, homok és száguldás

Január 6-án kezdődött és ezen a hétvégén ér véget Dél-Amerikában a 40. Dakar

A hajrájához érkezett a világ legnehezebb és leghosszabb sivatagi autó- és motorversenye, a Dakar rali, amelyet sorozatban tizedik alkalommal a dél-amerikai kontinensen tartanak. Régebben Afrika volt a házigazdája ennek a nem mindennapi és nehéz versenynek, 2008-ban azonban terrorveszély miatt a szervezők az utolsó pillanatban lemondták a futamot. Attól féltek, hogy a mauritániai terroristák megtámadják a résztvevőket, így a következő évben már Argentínában volt a start. Telitalálatnak bizonyult az új helyszín, hiszen Dél-Amerikában óriási népszerűségnek örvend a sivatagi show, ahogyan sokszor hívják. Amikor a versenyzők nem a sivatagban, hanem a nagyobb városok utcáin haladnak, több tízezer néző üdvözli őket, mindenki látni akarja őket.

Az út három országon át vezet

Az idei Dakar rali immár a negyvenedik a sorban

Nagyon bátrak azok, akik elindulnak a Dakaron, hiszen két hét alatt 8000 kilométert kell megtenniük, ráadásul a sivatagban az óriási hőséggel is meg kell küzdeniük, a napon sokszor 50 fok feletti a hőmérséklet! Naponta átlagosan csaknem 600 kilométert száguldanak, vagyis

A szabadkai Sagmeister Gábor 11. alkalommal néz szembe a dél-amerikai homokdűnékkel

Stéphane Peterhansel a Dakar egyik legsikeresebb versenyzője, három évtizede van a pályán. Szerinte az nyer, aki a legkevesebb hibát követi el

körülbelül annyit, mintha Újvidékről minden nap eljutnának a montenegrói tengerpartra. A magas hegyekben is tartanak szakaszokat, idén például Bolíviában 4300 méteres tengerszint feletti magasságba is eljutott a mezőny.

Összesen négy kategóriában lehet versenyezni: autóval, motorral, kamionnal és a négyke-rekű motorokkal, vagyis a quadokkal. A 2018-as Dakaron valamennyivel több mint 300-an indultak, de jó részük már az első pár napban kiesett. Többen balesetet szenvedtek, felborultak az autóval, néhány motorversenyző pedig a kezét törte. Régebben előfordult az is, hogy valaki életét veszítette a verseny közben. Az indulóknak általában a fele szokott a célba érni, ezért úgy mondják, hogy a Dakaron mindenki nyertes, aki teljesíti a több ezer kilométeres távot, és épségben befejezi a viadalt. Persze minden évben bajnokot is avatnak, a győzelem nagy dicsőséggel jár.

Magyar résztvevők is vannak a Dakaron. Szerbiát immár 11. alkalommal képviseli a szabadkai **Sagmeister Gábor**, aki először akkor indult volna, amikor 2008-ban terrorveszély miatt törölték az afrikai futamot. Azóta folyamatosan versenyez Dél-Amerikában, és az eddigi kilenc próbálkozásából hétszer célba ért KTM motorkerékpárjával. Gábor nem a szokásos motorversenyzők közé tartozik, hiszen ők általában alacsonyok és vékonyak, ő viszont csaknem két méter magas és a ruhával meg a felszereléssel együtt több mint 130 kilogrammot nyom. Igaz, csak a verseny kezdete előtt mutat a mérleg ekkora súlyt, hiszen mint mondta, a két hét alatt általában 10-15 kilót lefogy. Ez is bizonyítja, hogy micsoda megpróbáltatásokkal jár a világ legnehezebb és leghosszabb autó- és motorversenye.

Windows-vers

Én elmentem a vásárba fél pénzzel,
 Windowst vettem másolt CD-n fél pénzzel,
 Windows mondja Kék Halál,
 Kárikittyom büdös windows, mégis van
 egy fél pénzem.
 Visszamentem a vásárba fél pénzzel,
 Megkerestem a zugárust fél pénzzel,
 Árus mondja: "Kell ápdét!"
 Kárikittyom édes ápdét, mégis van egy fél
 pénzem
 Hazamentem a vásárból ápdéttel,
 Telepíték, installálok két kézzel,
 Windows mondja OE,
 Kárikittyom a jó anyád, de még van egy
 fél pénzem.
 En elmentem szám. tech. boltba fél
 pénzzel,
 Hardvert vettem szám. tech. boltban fél
 pénzzel,
 Hardver mondja krr-krr-bumm,
 Kárikittyom drága hardver, nem bírom ezt
 ép ésszel.
 Lecseréltem az egészet, részletre,
 Gatyám ráment, már nem eszek 2 éve,
 A gépem már elavult,
 Kárikittyom mire költsem, ha lesz megint
 fél pénzem.

Nagy dolog

Osztályfőnöki órán faggatja a nebulókat a
 tanító néni.
 – Móricka, mi volt az első nagy dolog, amit
 elértél életedben?
 – A kilincs...

Jó szakács

Az újdonsült feleség az első ebédet teszi a
 férje elé:
 – Drágám, tartozok neked egy vallomással.
 Sajnos nem vagyok egy jó szakács, csak mákos
 tésztát és paprikás krumpplit tudok csinálni.
 – Semmi baj, szívem, csak azt mondd meg,
 hogy ez most melyik???

Legrosszabb gyógyszer

- Melyik a legrosszabb gyógyszer a világon?
- A 9.
- Miért?
- Mert fordítva hat!

Szardínia

- Apu, mit esznek a ragadozó halak?
- Kisebb halakat, például szardíniát.
- És hogyan tudják fölbontani a konzervdobozt?

Optimista és pesszimista

- Az optimista és a pesszimista találkozik. Azt mondja a pesszimista:
- Képzeld, van egy jó hírem.
 - Neked??? Na, mondd!
 - Képzeld, van egy csomó rossz hírem!

Kölcsön

- Te, adj kölcsön egy ezrest fizetésig.
- Tessék, itt van. És mikor lesz fizetés?
- Én tudjam? Hát te dolgozol...

Sorsjegy

- Vegyen egy sorsjegyet, uram!
- Mit lehet nyerni vele?
- Egy autót!
- De én nem akarok autót!
- Ne aggódjon, nagyon kicsi az esélye!

Úszás

- Úszóedző a tanulóknak:
- Mindig számold meg, hogy hányszor buksz a víz alá, és hányszor jössz fel. Ha az eredmény nem osztható kettővel, nehogy levegőt végy!

Hajózás

- Az utasszállító hajóról egy hosszú szakállú férfit pillantanak meg az egyik szigeten, aki vadul kiabál és integet.
- Ki az az ember ott? – kérdi az egyik utas a kapitányt.
 - Fogalmam sincs. De mindig megbolondul, ha erre hajózunk.

Büntetés

- Megbüntetem! Itt tilos horgászni!
- Ki horgászik itt? Én csak ezt a kukacot tanítom úszni.
- Akkor azért büntetem meg, mert nincs a kukacon mentőmellény.

Indiánok

- A vadnyugati erődben egy őrszem szalad a parancsnok felé eszeveszetten kiabálva:
- Parancsnok, parancsnok! Jönnek az indiánok!
 - És barátok vagy ellenségek?
 - Szerintem barátok, mert együtt jönnek.

Találékony

- Az autós elakad a kátyúban. A közelben lévő farmer öt dollárért kihúzza a traktorjával. Az autós gúnyosan megjegyzi:
- Ilyen ár mellett meggazdagodna, ha éjjel-nappal kocsikát húzgálna a kátyúból.
 - Csak nappal – mondja a farmer –, éjjel ugyanis vizet hordok a kátyúba.

Mi a különbség?

- Mi a különbség a teológus és a geológus között?
- ???
- Ég és föld!

Pistike akcióban

- Pistike bóg, amikor az anyja hazaér. Kérdezi, mi a baj?
- Az apu kétszer is megvert.
 - Miért?
 - Megmutattam az ellenőrzőt.
 - És?
 - Tele volt egyessel, kettessel.
 - Ezt megértem, de miért vert meg másodszor is?
 - Mert kiderült, hogy az ő gyerekkori bizonyítványát mutattam meg.

*

- Milyen ige a „ver”? Cselekvő vagy szenvedő? – kérdezi a tanár úr Pistikétől.
- A tanár úrnak cselekvő, nekem pedig szenvedő...

*

- Pistike, most Arkhimédész törvényéről foglak kérdezni – szólítja fel a kis Pistát a tanár. – Mi történik, ha beülsz egy vízzel teli kádba?
- Megszólal a telefon.

Hogy is van ez?

Harminc kilométer

Egyenes úton kell megtennünk 30 kilométert. Gyalog igen nehéz megtenni, de kerékpárral nem. Mivel magyarázható ez, hiszen mindkét esetben ugyanazt a távot tesszük meg, kizárólag a lábunk erejével, sőt, a második esetben gyorsabban is haladtunk, és még a kerékpárt is vittük?

(Magyarázat: Gyaloglás közben a testünk súlyát a lábunkra nehezedik, a bicikli esetében pedig az ülésre. Ráadásul gyaloglás közben a testünk minden lépésénél le és föl jár, és ezt a munkát a lábunk végzi el, kerékpározás közben a testünk egyenesen halad, nincs ez a fölösleges munka.)

A méret csál

Hány százalékkal nagyobb az 50, mint a 40? És hány százalékkal kisebb a 40 az 50-nél? Hogy is van ez?

(Magyarázat: Ha vesszünk két tetszőleges számot, megfigyelhetjük, hogy az egyik nem annyira százalékkal kisebb a másiknál, ahány százalékkal a másik nagyobb az egyiknél. Az 50 például 25 %-kal nagyobb, mint a 40, de a negyven csak 20 %-kal kisebb az 50-nél. Mert viszonyításnak (100%-nak) előbb a 40-et, más-kor az 50-et vesszük.)

Számold ki FEJBEN!

1000
+ 40
+ 1000
+ 30
+ 1000
+ 20
+ 1000
+ 10

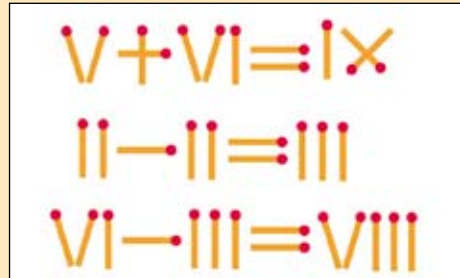

Ha az eredmény 5000, ELRONTOTTAD!

A megoldás: 4100

Logikai feladványok

1. Minden sorban egyetlen gyufaszálát mozdíthatsz el. Az a cél, hogy mindhárom egyenlőség teljesüljön.

(Megoldás: Az első egyenlőségben a hatos függőleges gyufáját az ötös elé téve a $4+5=9$ egyenlőséget kapjuk. A második egyenlőségben az egyik kettős függőleges palicikát felhasználva a mínusz jelből pluszt csinálunk, így kapjuk a $2+1=3$ egyenlőséget. Végül a harmadikban a hármast csinálmunk, és megkapjuk a $6+2=8$ egyenlőséget.)

2. Milyen számokat kell az üres négyzetekbe írni, hogy a szorzatuk minden irányból, tehát függőlegesen, vízszintesen és átlósan is 27 legyen?

3		9
	3	

(Megoldás: A felső sor középső négyzetébe egy egyest, a középső sor első és harmadik négyzetébe egy kilenccet, illetve egy egyest, a harmadik sorba pedig egy egyest, egy kilenccet és egy háromast kell írni, hogy a szorzat minden irányból 27 legyen. Ennél a feladatnál több megoldás is lehetséges.)

TUDOD-E?

Rejtélyes kérdések

A következő „csavaros” kérdések megfejtésénél gondolatok a *többet észszel, mint erővel* közmondásra. Kis gondolkodással könnyen rájöhetnek a helyes válaszra.

1. Hány üköregapád volt?
2. Milyen „fa” van legtöbb a piacon?
3. Ha 3 fiú 3 pohár tejet 3 perc alatt iszik meg, akkor 60 fiú 30 pohár tejet mennyi idő alatt fogyaszt el?
4. Ki írta azt a verset, amelyiknek első sora: „Hát hogymint vagytok ott-hon, Pistikám?”
5. Melyik fa nem ég meg a tűzön?
6. Egy fiúnak valaki ezt mondta: Te a fiam vagy, és én nem vagyok az apád. Ki lehetett az?
7. Ki volt az első magyar király?

(Megoldás: 1. nyolc, 2. kőfa, 3. szintén 3 angya, 4. Petőfi Sándor, 5. téfa, 6. az kitöltöni a tejet, akkor 1,5 perc alatt tudna csak egy fiú ihat, ha 60 pohárba lehetne perccel, mert egy pohárból egyszerre 3 angya, 7. Szent István.)

Egy kis szemtorna: a sok O között keresd meg a C-t!

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Tavalyi 36., és 37–38. lapszámunk nyereménykérdéseire zömmel az óév utolsó napjaiban befutottak a válaszok, így nincs okunk várakozni az eredményhirdetéssel.

Menjünk sorjában! Az első félév utolsó előtti, 36. lapszámában ezen az oldalon egy neves focistát láttatok, furcsa ujjmutatvánnyal. Sejtettük, hogy nem lesz nehéz a kérdés, és valóban, az átlagosnál többen válaszoltatok, mert felismertétek a képen szereplő „figurát”, aki nem más, mint **Gerard Piqué, az FC Barcelona labdarúgója**. Ez volt tehát a helyes válasz. Az már csak ráadás, hogy valakik tudták, miért tartja két-két ujját a magasba, ha gólt lő. Kopunovity Dániel rendszeres megfejtőnk szerint: Gerard Piquéről köztudott, úgy ünnepli gólját, hogy két-két ujját a magasba emeli, mivel ő és élet-társa, Shakira, a népszerű énekesnő is február másodikán ünneplik születésnapjukat. A szerencse tehát ezúttal **topolyai játékosunkra, Kopunovity Dánielre, a Csáki Lajos iskola ötödikesére** mosolygott. Könyvjutalmát a jövő hónap elején postázzuk.

Tavalyi utolsó számunk, a 37–38. dupla szám nyereménykérdése sem okozott különösebb fejtörést. A karikatúrán Mark Zuckerberg, a Facebook megálmodója és egyik megteremtője volt látható. A helyes választ beküldők közül a könyvjutalmat a **királyhalmi Dobó Dorka, a Petőfi Sándor iskola hetedikese** nyerte.

És íme újabb feladványunk, hiszen a játék idén is folytatódik. Talán nem könnyű felismerni ezt az épületbelső, de gondoljuk, kirándulás során vagy tévériportokban felfigyeltetek rá. Eláruljuk, hogy az épület több, mint könyvtár, Vajdaságban van, méghozzá egy jeles Tisza menti városban, és a vajdasági magyar kultúra javát igyekszik szolgálni.

Kíváncsian várjuk megfejtéseket! Egy szerencsés válaszadó ezúttal is könyvjutalomban részesül. A választ küldjétek el mielőbb a címünkre, legkésőbb **2018. január 25-éig!** Levélcímünk változatlan: **Jó Pajtás, Vojvoda Mišića 1., 21000 Novi Sad**, e-mail: **jopajtas.szerk@magyarszo.rs**

Kérjük, a nevetek mellett tüntessétek fel iskolátok nevét, az osztályt és a lakcímet is. Köszönjük!

Palicsiak a belgrádi Tudományok Fesztiválján

Csaknem százan utaztak el a palicsi Miroslav Antić iskolából nem sokkal az első félév vége előtt a belgrádi Tudományok Fesztiváljára. A december derekán tartott többnapos fesztiválon igazi különlegességeket állítottak ki, melyekkel a fiatalok közelébe kívánják hozni a tudományt.

A kirándulók megcsodálták a hatalmas várost, a fesztiválon pedig meghallgattak egy előadást, amely a filmes trükköket magyarázta el, ezenkívül érdekes kísérleteket próbálhattak ki.

Vörös Flóra

Színház a diákokért

Az Újvidéki Színház hatnapos jótékonyági könyvásárt szervezett karácsony előtt, minek során 82.000 dinárt sikerült összegyűjteni az ugyancsak újvidéki Dr. Milan Petrović iskola sajátos nevelést igénylő diákjai számára. A pénzt Venczel Valentin színiigazgató adta át az iskola képviselőjének. Az összeget képzőművészeti eszközök vásárlására fordítják.

A színház közössége és közönsége adományként kínálta fel a könyveket, a megmozduláshoz csatlakozott az újvidéki Városi Könyvtár, a Forum Könyvkiadó és a Sterija Játékok is. Az összegyűlt könyvek iránt meglepően nagy volt az érdeklődés, hiszen több mint 80 ezer dinár összegyűlt.

A sikeren felbuzdulva az intézmény húsvét előtt is hasonló akciót szervez.

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79/(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm
Tartomány

Magyar
Nemzeti
Tanács

Vajdasági magyar
gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvoda Mišića 1., Szerbia ■ A kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Tóth Eszter** ■ Állandó munkatársak: **Bori Mária, Farkas Ilona, Herédi Károly, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: 021/457-100 ■ Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) **plasma@magyarszo.rs** ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás-előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ Jó Pajtás az interneten: **www.jopajtas.com** ■ Szerkesztőségi e-mail: **jopajtas.szerk@magyarszo.rs**